

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Rozpočtové příjmy v obcích Bohuslavice, Kozmice a Píšť
Budget Revenues in the Municipalities Bohuslavice, Kozmice and Píšť

Student: Nikol Rýparová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Bc. Jiří Bečica, Ph.D.

Ostrava 2017

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Nikol Rýparová**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **6202R055 Veřejná ekonomika a správa**
Téma: **Rozpočtové příjmy v obcích Bohuslavice, Kozmice a Píšť**
Budget Revenues in the Municipalities Bohuslavice, Kozmice and Píšť
Jazyk vypracování: **čeština**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Fungování a pravomoci obcí v ČR
 3. Analýza hospodaření obce Bohuslavice, Kozmice a Píšť v letech 2011-2015
 4. Zhodnocení rozpočtových příjmů vybraných obcí
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

OCHRANA, F., J. PAVEL, L. VÍTEK et al. *Veřejný sektor a veřejné finance. Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada Publishing, 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.
PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
PELC, Vladimír. *Místní poplatky: oprávnění obcí, povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. 220 s. ISBN 978-80-7400-454-4.
RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. 143 s. ISBN 978-80-247-3916-8.

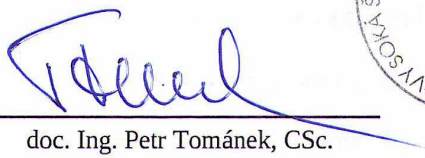
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Bc. Jiří Bečica, Ph.D.**

Datum zadání: 18.11.2016

Datum odevzdání: 05.05.2017

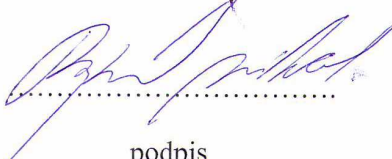

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci „*Rozpočtové příjmy v obcích Bohuslavice, Kozmice a Píšť*“ vypracovala samostatně pod vedením Ing. Bc. Jiřího Bečici, PhD. a uvedla v ní všechny použité literární a jiné odborné zdroje.

V Ostravě dne 5. 5. 2017

.....
podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Bc. Jiřímu Bečicovi, Ph.D. za připomínky a odborné rady, kterými přispěl k vypracování této bakalářské práce, ale také za ochotu a konzultace, které mi při vypracování práce poskytoval.

Rovněž děkuji starostům Obecních úřadů Bohuslavice, Kozmice a Píšť, kteří byli ochotni mi poskytnout potřebné materiály a informace a zejména ekonomkám těchto obecních úřadů paní Janě Janošové, Žanetě Burečkové a Gabriele Obrusníkové.

OBSAH

1. ÚVOD	7
2. FUNGOVÁNÍ A PRAVOMOCI OBCÍ V ČR.....	9
2.1. OBEC	9
2.1.2. Znaký obce	10
2.1.3. Orgány obce	12
2.1.4. Spolupráce obcí	14
2.2. ROZPOČET OBCE.....	15
2.2.1. Rozpočtový proces	16
2.2.2. Rozpočtová skladba.....	17
2.2.3. Vypracování rozpočtu	18
2.3. PŘÍJMY ROZPOČTU OBCE	19
2.3.1. Daňové příjmy.....	19
2.3.2. Nedaňové příjmy	23
2.3.3. Kapitálové příjmy.....	25
2.3.4. Přijaté dotace	25
2.4. VÝDAJE ROZPOČTU OBCE	26
2.4.1. Běžné výdaje	26
2.4.2. Kapitálové výdaje.....	27
3. ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE BOHUSLAVICE, KOZMICE, PÍŠŤ V LETECH 2011-2015.....	28
3.1. HISTORIE OBCÍ.....	28
3.2. SOUČASNOST OBCÍ	29
3.2.1. Vývoj počtu obyvatel	31
3.2.2. Vybavenost obcí.....	32
3.2.3. Symboly obce.....	33
3.3. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA OBCÍ	34
3.4. SPOLUPRÁCE OBCÍ HLUČÍNSKA	35
3.4.1. Sdružení obcí Hlučínska.....	35
3.4.2. Svazek obcí mikroregionu Hlučínska	36
3.5. ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCÍ V LETECH 2011-2015	36

3.6.	ZADLUŽENOST OBCÍ	40
4.	ZHODNOCENÍ ROZPOČTOVÝCH PŘÍJMŮ VYBRANÝCH OBCÍ.....	41
4.1.	DAŇOVÉ PŘÍJMY	41
4.1.1.	Místní poplatky v obci Bohuslavice.....	43
4.1.2.	Místní poplatky v obci Kozmice	44
4.1.3.	Místní poplatky v obci Píšť	44
4.2.	NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	46
4.3.	KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	48
4.4.	PŘIJATÉ DOTACE.....	49
4.4.1.	Investiční dotace.....	49
4.4.2.	Neinvestiční dotace	50
5.	ZÁVĚR.....	53

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

SEZNAM ZKRATEK

SEZNAM OBRÁZKŮ

SEZNAM TABULEK

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHY

1. ÚVOD

V České republice je veřejná správa vykonávána státní správou a územně samosprávnými celky. Hlavní náplní územní samosprávy je zabezpečovat veřejné statky, které jsou užitečné nejen obyvatelům, ale celé společnosti. Územní samospráva hájí preference a zájmy občanů, ale také by měla s občany spolupracovat z důvodu správné alokace veřejných statků.

Obce jsou základní územně samosprávné celky, které jsou vymezeny zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení) a vyznačují se svým územím, občany, svou působností či majetkem. Hospodaření probíhá na základě sestaveného rozpočtu, u kterého vychází z rozpočtového výhledu a po ukončení rozpočtového období sestavuje závěrečný účet o hospodaření obce.

Každý je obyvatelem nějaké obce nebo města a mělo by nás tedy zajímat, jak hospodaří s příjmy plynoucími od občanů z daní, místních poplatků nebo dotací. Tato otázka se tedy týká všech a jen malá většina obyvatel ví, jak je nakládáno s příjmy obce.

Cílem bakalářské práce je zhodnocení rozpočtových příjmů v obcích Bohuslavice, Kozmice a Pišť v letech 2011–2015, zejména v oblasti místních poplatků.

Bakalářská práce je rozdělena do tří hlavních částí, úvodu a závěru. První část se zabývá vysvětlením jednotlivých teoretických pojmů. Druhá část se věnuje konkrétním obcím a třetí hodnotí příjmy obcí. Vybrané obce spadají do okresu Opava a jsou součástí Sdružení obcí Hlučínska a Svazku obcí mikroregionu Hlučínska. Zároveň jsou si velmi podobné svým počtem obyvatel či občanskou vybaveností.

Aby bylo dosaženo stanoveného cíle bakalářské práce, bude využita zejména metoda komparace, která slouží ke srovnávání objektů (se stejnými podmínkami). V praktické části bakalářské práce, kde se hodnotí hospodaření obcí, bude využita metoda analýzy a ke stanovení závěru bakalářské práce bude použita metoda dedukce.

V teoretické části jsou vysvětleny pojmy, které s tímto tématem úzce souvisí. Tato část se dělí na dvě kapitoly, kde první kapitola je věnována obci, jejímu fungování a všemu, co s tím souvisí. Druhá kapitola se věnuje rozpočtu obce, a co konkrétně může tvořit příjmy a výdaje obce. V této části se vychází z odborné literatury a zákonných norem, jako je například zákon o obcích nebo zákon o dani z nemovitosti.

Ve druhé části jsou představeny jednotlivé obce, kde se nachází, historie, demografické údaje, velikost, obyvatelstvo a konkrétní rozpočty daných obcí. Informace v této kapitole pochází z webových stránek obcí, kronik a podkladů poskytnutých ekonomickým oddělením jednotlivých obcí.

Třetí část se věnuje zhodnocení rozpočtových příjmů. Pro toto zhodnocení je použita časová řada pěti let, aby bylo možné vidět, jak obce hospodařili postupem času a zda se nějak jejich hospodaření v posledních letech změnilo.

2. FUNGOVÁNÍ A PRAVOMOCI OBCÍ V ČR

Správu věci veřejných zajišťuje veřejná správa. V České republice je veřejná správa vykonávána státem (státní samospráva) a územně samosprávnými celky (územní samospráva – obce a kraje). Územní samospráva je formou veřejné správy a veřejné moci. Samosprávou se tedy rozumí obstarávání vlastních záležitostí v mezích práva. V každé zemi ústava a příslušné zákony stanoví základní principy a strukturu územní samosprávy. Stát musí také vytvořit ekonomické a legislativní předpoklady, aby územní samospráva mohla realizovat své funkce. Legislativními předpoklady se rozumí stanovení pravomocí a odpovědností jednotlivým stupňům územní samosprávy. Právo vlastnit majetek a hospodařit s ním, dle vlastnických práv nebo sestavovat vlastní rozpočet patří zase k předpokladům ekonomickým.

V ČR máme dvoustupňovou územní samosprávu, kterou představují obce (základní územně samosprávné celky) a kraje (vyšší územně samosprávné celky). (Peková, 2012)

2.1. Obec

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích v platném znění, se obec vyznačuje třemi znaky, a to občany, územím a působností. Obec je veřejnoprávní korporací, která vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese z těchto vztahů odpovědnost. Pečuje nejen o potřeby svých občanů, ale také o všestranný rozvoj svého území. Při plnění úkolů chrání obec veřejný zájem.

Obce se podle zákona rozlišují na tyto základní druhy obcí:

- a) obce, které jsou nejnižší úrovní územní samosprávy,
- b) města, jestliže počet obyvatel přesáhl 3000,
- c) městysy, o nichž to stanoví (po podání návrhu obce) předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR,
- d) statutární města, mohou se členit na městské části nebo obvody (jsou vymezeny v zákoně o obcích),
- e) hlavní město Praha, které se člení na městské části a má zvláštní postavení.

Pokud se chce obec stát městem, musí splnit podmínky, které stanovuje obecní zřízení. I když se z obce stane město, statutární město nebo městys, jsou zároveň nadále obcí, tzn. platí pro ně povinnosti a práva v plné míře, která se vztahují k obcím. (Peková, 2012)

2.1.2. Znaky obce

Občané obce

Občanem dané obce je osoba, která má v obci hlášený trvalý pobyt a je občanem České republiky. Občan, který dovršil věku 18 let, má právo volit nebo být zvolen do zastupitelstva obce. Dle zákona náleží zletilým občanům i další práva, jako je hlasování v místním referendu, možnost vyjadřování se při veřejném zasedání zastupitelstva obce nebo k rozpočtu obce či závěrečnému účtu za předešlý rok, navrhopvat zastupitelstvu nebo radě obce záležitosti k projednání v rámci samostatné působnosti. Podmínkou, aby mohl občan využívat tato práva je, že musí v dané obci vlastnit nemovitost.

Na řízení obce se podílejí občané dvojím způsobem Na jedné straně **nepřímým**, prostřednictvím občanů, kteří byli ve volbách zvoleni do zastupitelstva, na straně druhé **přímým** způsobem, při účasti veřejných schůzí obce, kde zastávají funkci v komisi nebo skrz místní referendum. (Zákon č. 128/2000 Sb., §16; Peková, 2011)

Území obce

V České republice jsou všechna území součástí některé obce. V případě, že se dvě nebo více obcí dohodnou a mají společné hranice, mohou se tyto obce sloučit. Tyto obce budou mít nový název, na kterém se vzájemně domluví. Pokud nedospějí k domluvě, rozhodne o názvu Ministerstvo vnitra. Na základě dohody se obec může připojit k jiné obci, se kterou sousedí. Dohodu o tom, že se obce sloučí nebo připojí k jiné obci, lze uzavřít jen tehdy, pokud to odsouhlasí zastupitelstvo dané obce. Jestliže s takovýmto rozhodnutím občané nesouhlasí, mohou do 30 dnů od usnesení podat návrh na konání referenda. (Zákon č. 128/2000 Sb., §19)

Působnost obce

Obec **samostatnou působnost** plní ve věcech, o kterých může rozhodovat samostatně, tzn. má určité pravomoci upravené zákonem. Mezi záležitostmi, které patří do samostatné působnosti patří takové, které chrání zájem obce a občanů, kteří v dané obci žijí (pokud se nejedná o přenesenou působnost nebo nejsou tyto na základě zákona svěřeny krajským úřadům). Výkon samostatné působnosti se připisuje zastupitelstvu a radě obce. Nezanedbatelná část bývá připisována také obecnímu úřadu, který plní úkoly uložené zastupitelstvem a radou obce.

K těmto záležitostem patří zejména ochrana bezpečnosti, zdraví a majetku, zajištění dopravy a spojů, zabezpečení veřejného pořádku, zajištění a udržování čistoty veřejných prostranství,

stanovení podmínek pro pořádání veřejnosti přístupných sportovních a kulturních akcí, či ochrana životního prostředí.

Státní správu vykonává obec jako **přenesenou působnost**. Pro výkon přenesené působnosti získávají příspěvky ze státního rozpočtu, které ne vždy pokrývají skutečné náklady. Pokud tyto prostředky nepokryjí dané náklady, musí zbytek částky doplatit obec ze svých zdrojů. Velikost příspěvku závisí na rozsahu přenesené působnosti a počtu občanů ve správním obvodu obce. V této činnosti jsou kontrolovány a podřízeny krajskému úřadu i orgány státní správy. Příkladem může být vydávání občanských průkazů, řízení o přestupcích, zabezpečení voleb, evidence obyvatel nebo CZECH POINT. (Peková, 2011)

Obce se dělí podle rozsahu přenesené působnosti dle zákona do 3 kategorií.

Obce se základním rozsahem přenesené působnosti (obce I. stupně) vykonávají samosprávu v základním rozsahu.

Obce s pověřeným obecním úřadem (obce II. stupně) jsou obce, které vykonávají kromě základního rozsahu samosprávy další státní správu pro více obcí, které spadají do jejich správního obvodu. Příkladem může být působnost matričního nebo stavebního úřadu.

Obce s rozšířenou působností (obce III. stupně), které převzaly velkou část působností po zrušení okresních úřadů. Jedná se o činnosti jako je vyplácení sociálních dávek, péče o staré a zdravotně postižené, odpadové hospodářství nebo ochrana životního prostředí. (Kadeřábková, 2012)

Majetek obce

Dle Kočího (2012) patří mezi hlavní znaky obce také právo vlastnit majetek. Obec, jak už bylo řečeno, je veřejnoprávní korporací (právníckou osobou). Obce disponují hmotným a nehmotným majetkem, se kterým můžou nakládat dle vlastního uvážení. Při hospodaření musí však obec dodržovat jistá základní pravidla.

„Z hlediska nakládání s majetkem musí obec v první řadě zajistit, aby byl její majetek využíván účelně a hospodárně v souladu se zájmy obce a úkoly obce vyplývajícími se zákonem vymezené působnosti. Obec je dále povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku a musí jej chránit před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. Obec je dále povinna chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.“ (Kočí, 2012, s. 68)

V rámci hospodaření s majetkem má obec právo svůj majetek pronajímat, prodávat nebo darovat. Pokud se obec rozhodne k nějakému z těchto aktů, musí tuto skutečnost zveřejnit na nejméně 15 dnů na úřední desce, aby mohli případní zájemci vyslovit své nabídky. V případě, že toto obec nezveřejní, nemůže být tento úkon právoplatný.

2.1.3. Orgány obce

Chod a řízení obce mají na starost orgány obce. Zastupitelstvo obce je nejvyšším orgánem, který rozhoduje v zásadních záležitostech. Dalšími orgány, které se starají o řízení obce, jsou rada obce, starosta, obecní úřad, kontrolní a poradní orgány.

Orgány obce jsou v České republice vymezeny v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní řízení). Orgány obce se při rozhodování řídí většinovým pravidlem.

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo je vrcholným orgánem obce, rozhoduje o věcech patřících do samostatné působnosti obce a nejdůležitějších otázkách, které se týkají obce. Členové zastupitelstva jsou voleni v komunálních volbách na dobu 4 let. Zvolení členové následně volí ze svých členů starostu, místostarostu a členy rady obce. Počet členů zastupitelstva se odvíjí od počtu obyvatel a velikosti územního obvodu (nejméně 5 a nejvíce 55 členů zastupitelstva). Jednání zastupitelstva jsou veřejná, která svolává a zpravidla řídí starosta. Obecní úřad musí informovat veřejnost o místě, času konání a navrhnutém programu zasedání. Dle zákona by se zastupitelstvo mělo scházet nejméně 4x ročně, tzn. jednou za tři měsíce. Tato zasedání se konají v územním obvodu obce. O průběhu jednání se pořizuje zápis, který poté podepisuje starosta nebo místostarosta a určení ověřovatelé. Zastupitelstvo je schopno rozhodovat v případě, že je přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. V některých případech může zastupitelstvo přenechat některé pravomoci radě obce.

Zastupitelstvo má na starosti volit ze svého středu starostu a místostarostu, stará se o plán rozvoje obce, sestavování rozpočtu a závěrečného účtu, zakládá nebo ruší neziskové organizace, právnické osoby (schvaluje jim zakladatelské, popřípadě zřizovací listiny), ruší nebo zakládá obecní policii, vyhlašuje místní referendum, poskytuje dotace spolkům, rozhoduje o majetkových záležitostech obce (nabytí, převod nemovitostí).

Rada obce

Výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti je rada obce (odpovídá zastupitelstvu), v přenesené působnosti pouze v případech, stanoví-li to zákon. Rada obce má vždy lichý počet členů (z důvodu hlasování) a tento počet nesmí převyšovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Rada obce se tedy může skládat minimálně z 5 a maximálně z 11 členů. V případě, že má zastupitelstvo méně než 15 členů, rada obce se nevolí. Rada je tvořena starostou, místostarostou a dalšími členy. Na rozdíl od zastupitelstva, jsou jednání rady neveřejná a konají se dle potřeby.

Rada obce dohlíží na to, aby zastupitelstvo plnilo svá usnesení, shromažďuje podklady pro zasedání zastupitelstva obce, stará se o hospodaření obce, má na starosti rozhodování o nájemních smlouvách a jejich uzavírání. Jako zřizovatel či zakladatel musí řídit organizační složky a organizace, které zabezpečují pro obec veřejné statky (nespadá zde obecní policie, např. základní škola), dává pokuty, vydává obecní nařízení atd.

Starosta

Starosta je statutárním orgánem obce, který obec zastupuje navenek. Za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu. Starosta je stejně, jako členové zastupitelstva, volen na čtyřleté volební období. V rámci své funkce kontroluje a řídí všechny zaměstnance obecního úřadu, dále řídí a svolává schůze zastupitelstva obce a rady obce. Starosta je také odpovědný za audit obce, který se provádí každý rok.

Obecní úřad

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou, zaměstnanci obce a tajemníkem v případě, že je tato funkce zřízena. Plní úkoly v oblasti samostatné působnosti, které stanoví zastupitelstvo obce, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Obecní úřad se může členit na jednotlivé úseky – oddělení a odbory. Složitost organizační struktury obecního úřadu se odvíjí od velikosti obce (čím větší obec, tím složitější struktura). Ve městech plní funkci obecního úřadu městský úřad a ve statutárních městech je to magistrát města.

Tajemník

Tajemník je ze své funkce odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné i přenesené působnosti starostovi. Funkce tajemníka je zřizována u obcí s rozšířenou působností a u obcí s pověřeným obecním úřadem. V případě, že obec nezřídila funkci tajemníka, vykonává tuto funkci starosta obce. Mezi úkoly tajemníka se řadí například řízení

a kontrola zaměstnanců obecního úřadu, uzavírání a ukončování pracovního poměru s pracovníky obecního úřadu a dle mzdových předpisů stanovuje platy zaměstnanců.

Výbory

Výbor je kontrolní a iniciativní orgán zastupitelstva obce, v jehož čele je vždy člen zastupitelstva. O počtu členů výboru rozhoduje zastupitelstvo, přičemž počet členů musí být vždy lichý (nejméně však 3 členové). Členem výborů nemůže být starosta, místostarosta a tajemník. Dle zákona musí být vždy zřízen **finanční a kontrolní výbor**. Finanční výbor kontroluje majetek, hospodaření s ním a plní další příkazy zastupitelstva obce. Kontrolní výbor dohlíží na dodržování právních předpisů a plnění rozhodnutí rady a zastupitelstva obce.

Komise

Rada obce může jako své poradní a iniciativní orgány (na základě zákona) zřídit komise. Členem komise se může stát kdokoli, nejen člen zastupitelstva obce. Předsedu jmenuje do funkce rada obce. Vypracované návrhy a náměty mohou v oblasti samostatné působnosti obce předkládat členové komise radě obce. V rámci přenesené působnosti jsou komise výkonnými orgány a jsou tedy podřízeny a odpovědny starostovi obce. (Peková, 2012)

Obecní policie

Hlavní náplní obecní policie je starat se o veřejný pořádek v rámci působnosti obce a plní další úkoly, které stanoví zákon. Obecní policii zavádí a ruší zastupitelstvo vydáním obecně závazné vyhlášky. Zákon o obecní policii stanovuje její práva a povinnosti. Hlavním úkolem je ochrana a bezpečí osob a majetku. (Kočí, 2012)

2.1.4. Spolupráce obcí

Na základě zákona o obcích mohou obce spolupracovat s jinými subjekty.

Spolupráce s jinou obcí ke splnění jistého úkolu. Tato spolupráce může být uzavřena na dobu určitou nebo neurčitou. Pokud je během spolupráce pořízen majetek, spadá tento majetek do vlastnictví obou obcí (podíly na majetku jsou rovnoměrné nebo určeny smlouvou).

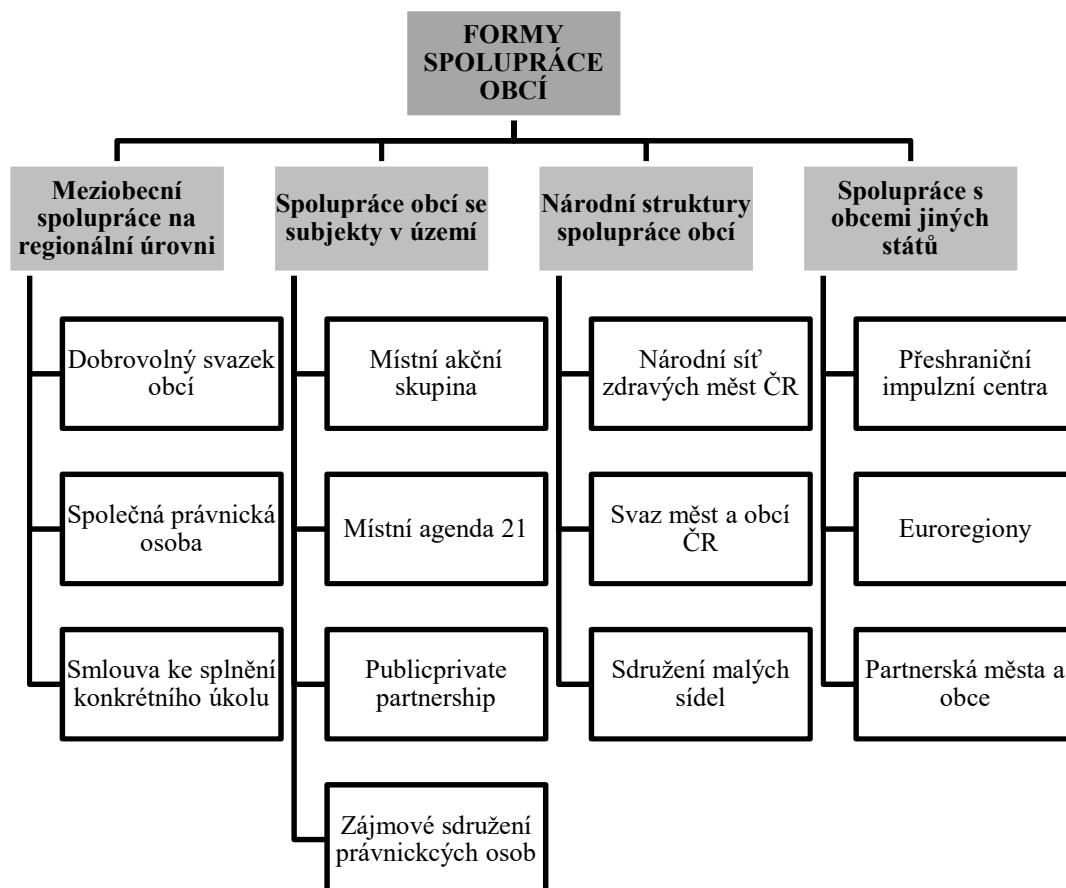
Obec může být také člen **dobrovolného svazku obcí**. Takto uzavřený smluvní vztah se uzavírá na základě zákona o obcích, kde jsou upraveny také náležitosti smlouvy. Tento vztah je právnickou osobou.

Založením právnických osob s jedinou obcí nebo větším množstvím obcí (na základě obchodního zákoníku), obec se může stát členem Svazu měst a obcí ČR, menší obec

se mohou připojit ke Sdružení malých sídel v ČR. Dále se mohou začlenit do Národní sítě zdravých měst ČR atd.

Obce v ČR mohou spolupracovat také s **obcemi jiných států**.

Obrázek 1: Členění způsobů a forem spolupráce obcí

(zdroj: Peková, 2011; vlastní zpracování)

Tato spolupráce je vždy stvrzena smlouvou, která má písemnou formu. Smlouvy mezi obcemi musí být schváleny zastupitelstvem obce (a to u všech obcí, které se chtějí spolupráce zúčastnit). Pokud se jedná o mezinárodní spolupráci (se subjektem v zahraničí) a vznikne tak právnická osoba, musí s takovou smlouvou souhlasit Ministerstvo vnitra a Ministerstvo zahraničních věcí ČR. (Peková, 2011)

2.2. Rozpočet obce

V České republice se vládní systém člení na dvě základní úrovně. Jednou z těchto úrovní je centrální úroveň (vláda ČR) a druhou je úroveň samosprávná (obce a kraje). V souhrnu jsou tyto dvě úrovně označovány jako veřejná rozpočtová soustava. Rozpočet, ať už na centrální

nebo samosprávné úrovni, plní tři základní funkce, a to alokační, stabilizační a redistribuční. Základními prvky veřejné rozpočtové soustavy jsou státní rozpočet, rozpočet organizačních složek státu, rozpočty státních fondů, rozpočty příspěvkových organizací a rozpočty krajů a obcí (územní samospráva). (Ochrana, 2010)

Základním nástrojem hospodaření obce je její rozpočet. Sestavit územní rozpočet a hospodařit podle něj je v ČR ze zákona povinné, zatímco sestavení a vytvoření ostatních (mimorozpočtových) fondů záleží na územní samosprávě (zastupitelstvu obce). (Kadeřábková, 2012)

2.2.1. Rozpočtový proces

Základním nástrojem k dosažení stanovených cílů je rozpočtový proces. Rozpočet by se měl připravovat v souladu se stanovenými principy a zásadami tak, aby co nejlépe zohledňoval potřeby organizace. Při sestavování rozpočtu musí být dodržovány rozpočtové zásady.

Rozpočtový proces je spojen se sestavením rozpočtu a představuje tedy jednotlivé fáze zpracování návrhu na následující rok. Většinou začíná v září, takže trvání rozpočtového procesu je zpravidla jeden a půl roku. (Lorenc, 2014)

Etapy rozpočtového procesu

Návrh územního rozpočtu sestavuje zpravidla výkonný orgán obce. Rozpočet obce je schvalován zastupitelstvem obce, které má povinnost návrh rozpočtu zveřejnit, a to na dobu nejméně 15 dní na úřední desce a taky v elektronické podobě na webových stránkách obce, které umožňují i dálkový přístup. Další etapou rozpočtového procesu je realizace a průběžná kontrola. Pokud je zapotřebí, může být schválena úprava rozpočtu během roku. Kontrolu plnění rozpočtu vykonávají dva orgány (výkonný orgán obce a volený orgán obce – zastupitelstvo). Poslední etapou je sestavení závěrečného účtu, jako přehled o pravdivém plnění rozpočtu obce (soupis hospodaření s příjmy a výdaji). Následně ho projednává rada obce a schvaluje obecní zastupitelstvo. (Peková, 2011)

Pokud není rozpočet schválen do konce roku, hospodaří se dle tzv. **rozpočtového provizoria**. Organizace, které chtějí využívat rozpočtového provizoria musí mít stanovena pravidla. Takovéto provizorium je mimořádné řešení (např. po volbách, kdy nové zastupitelstvo není s návrhem rozpočtu spokojeno). V případě, kdy zastupitelstvo nejedná o schválení rozpočtu a rovnou rozhodne o hospodaření dle rozpočtového provizoria, porušuje tak základní pravidla hospodaření organizací, které se řídí rozpočtem.

Bohužel v dnešní době je rozpočtové provizorium u řady obcí často využíváno. Pokud by bylo nutné vůbec rozpočtové provizorium řešit, nejlepší možností je hospodařit podle rozpočtu z minulého roku než vycházet z rozpočtu, který nebyl schválen. (Lorenc, 2014)

Rozpočtové zásady

Při rozpočtovém procesu (sestavění, plánování, kontrole atd.) jsou uplatňovány určité zásady. Mezi tyto tzv. rozpočtové zásady patří například zásada jednotnosti, zásada každoročního sestavování (rozpočet se sestavuje na každý rok), zásada úplnosti (státní rozpočet by měl obsahovat všechny finanční operace), zásada dlouhodobé vyrovnanosti, zásada publicity, zásada hospodárnosti a efektivnosti (jedna z nejdůležitějších zásad, vyplývá z podstaty a účelu rozpočtu, každý rozpočet by měl být efektivní a hospodárný). (Peková, 2011)

2.2.2. Rozpočtová skladba

Rozpočtovou skladbou se člení peněžní operace, které se týkají veřejného rozpočtu a mimorozpočtových fondů obcí. Jedná se o jednotné, systematické a přehledné třídění výdajů a příjmů. Rozpočtová skladba se nevztahuje na operace, které souvisejí s příspěvkovými organizacemi nebo s podnikatelskou činností. Třídění je založeno na principu přírůstku a úbytku peněžních prostředků na bankovním účtu. Tento postup umožňuje přehledné informace o vývoji výdajů a příjmů a zajištění přehlednosti a jednotnosti v rozpočtové soustavě. (Peková, 2012)

„Rozpočtová skladba slouží dlouhodobé analýze vývoje rozpočtů, umožňuje agregovat, sumarizovat příjmy a výdaje za celou rozpočtovou soustavu s využitím tzv. konsolidace, která umožňuje eliminovat rizika několikanásobného načítání určité operace, např. v případě dotací. Tím lze přesněji analyzovat hospodaření a krytí schodku příslušného veřejného rozpočtu, případně mimorozpočtového peněžního fondu.“ (Peková, 2012, s. 214)

Rozpočet je navrhován tak, aby jim byly vyjádřeny závazné ukazatele, kterými se řídí orgány obce a další osoby, které mohou být příjemcem dotace nebo příspěvku z rozpočtu. Nikde není stanoveno, jak má být rozpočet rozdělen. Záleží na zastupitelstvu, v jaké podobě si nechá rozpočet předložit a zda bude třídit příjmy a výdaje dle rozpočtové skladby nebo bude rozdělen při rozpisu rozpočtu.

2.2.3. Vypracování rozpočtu

Jak již bylo uvedeno, rozpočet se sestavuje na kalendářní rok a jako předloha pro jeho zpracování slouží rozpočtový výhled, který je zpracován na základě údajů ze státního rozpočtu. Obec nemusí čekat se schválením rozpočtu do doby, než bude státní rozpočet schválen poslaneckou sněmovnou. Rozpočet může schválit dříve, ale později po schválení státního rozpočtu musí odstranit rozdíly v dotačních vztazích. Obecní rozpočet schvaluje zastupitelstvo, které má povinnost návrh rozpočtu zveřejnit na nejméně 15 dnů na úřední desce, aby měli občané možnost před zasedáním zastupitelstva se s jeho podobou seznámit. Případné připomínky mohou občané podávat písemnou formou ve stanovené lhůtě nebo osobně na zasedání zastupitelstva. Obec neomlouvá, pokud z důvodu nevyužívání internetových stránek obce, nefunkčnosti nebo neznalosti, nezveřejní návrh rozpočtu v elektronické podobě pro dálkový přístup. Rozpočet má tedy několik fází, jako je rozpočtový proces, plnění, kontrola a dalo by se říct, že poslední tečkou za rozpočtem je zhodnocení hospodaření, a tedy sestavení závěrečného účtu. (Lorenc, 2014)

Rozpočtový výhled

Rozpočet se sestavuje vždy na jeden rok, který se shoduje s kalendářním rokem. Pokud chce obec zpracovat rozpočet, musí vycházet z tzv. rozpočtového výhledu. Jedná se o finanční nástroj obce, který slouží k finančnímu plánování hospodaření obce. Rozpočtový výhled vychází ze závazků a uzavřených smluv na zhruba dva až pět let dopředu.

Zpravidla se rozpočet sestavuje jako vyrovnaný, ale může být také schválen jako přebytkový, v případě že je část příjmů určena k využití až v dalších letech nebo ke splacení úvěrů z minulých let. Třetí možností je, že bude rozpočet schválen jako schodkový. Takto může být schválen za předpokladu, že schodek bude pokryt prostředky z minulého roku (let), úvěrem či půjčkou a výnosů z prodeje dluhopisů obce. (Kočí, 2012)

Závěrečný účet

Závěrečný účet slouží k zaznamenání údajů o hospodaření organizace za kalendářní rok. Obsahuje údaje o plnění rozpočtu, příjmy a výdaje členěné dle rozpočtové skladby. Obsahuje také další informace, jako jsou finanční operace a využití fondů. Závěrečný účet obsahuje také vyúčtování financí se státním rozpočtem, rozpočtem kraje, obce, regionálními radami, státními fondy, Národním fondem a dalšími. Přezkoumání hospodaření za minulý rok je povinností obce a dobrovolných svazků. Nedílnou součástí závěrečného účtu je zpráva o výsledku hospodaření. Návrh závěrečného účtu se nejdříve projednává ve finančním

výboru, poté by měl být zveřejněn na úřední desce, popřípadě na webových stránkách obce, z důvodu dálkového přístupu. (Lorenc, 2014)

2.3. Příjmy rozpočtu obce

Příjmy rozpočtu slouží k financování výdajů rozpočtu a jsou tříděny dle rozpočtové skladby. V několika posledních letech roste sklon posilovat příjmy územního rozpočtu. O takových to příjmech se dá hovořit v případě, že o jejich struktuře a objemu může územní samospráva rozhodovat sama.

Příjmy se dají rozdělit do čtyř skupin. Jedná se o příjmy daňové a nedaňové, dotace a kapitálové příjmy.

2.3.1. Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou nejdůležitější složkou příjmů (průměrně tvoří více než 50 % příjmů obcí). Jedná se o opakující se příjmy, které nemusí mít vždy stejnou výši či strukturu. Zákon o rozpočtovém určení daní určuje daně, které se vybírají dle platných zákonů. Výnos z těchto daní připadá celý do rozpočtu obce nebo regionu – svěřené daně. Pokud do rozpočtu obce připadá jen část z celostátně vybíraných daní, jedná se o sdílené daně.

S určením daní souvisí také daňová pravomoc, která může ovlivnit způsoby výpočtu, co je předmětem daně, kdo bude daň vybírat, určuje slevy na daních apod. V dnešní době má územní samospráva, co se týče daní omezenou pravomoc, jelikož předmět, subjekt či způsob výpočtu daně jsou dány platným zákonem. (Peková, 2011)

Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí je daní, jejíž celková část (celých 100 %) připadá obci do rozpočtu. Jedná se o daň, kterou může obec ovlivnit, a to ji buď snížit nebo zvýšit. Ke snížení může dojít za předpokladu, že obec rozšíří podmínky ohledně osvobození od daně, naopak ke zvýšení může dojít, když změní výši některých koeficientů (u kterých jim to umožňuje zákon o dani z nemovitých věcí). V posledních letech roste význam této daně, ať už z důvodu růstu sazeb nebo možnosti obce využívat mimo tradičního koeficientu i koeficient místní.

Zastupitelstvo obce má právo využívat tři typy koeficientů, kterými má možnost upravit sazbu daně. **Velikostní koeficient** je přiřazován obcím podle počtu obyvatel. Pravomocí obce je také tento koeficient zvýšit o jeden stupeň či snížit o jeden až tři stupně. **Vnitřní koeficient** nemusí zavádět každá obec, záleží na jejím rozhodnutí, zda koeficient chce zavést nebo

ne (rozhoduje pouze o jeho zavedení, o jeho výši však ne). Tento koeficient se týká ostatních staveb, kromě obytných domů (ale zahrnuje i nebytové prostory). **Místní koeficient**, u kterého může obec vyhláškou stanovit pro všechny nemovitosti koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5.

Daň z nemovitých věcí spravuje finanční úřad v daném obvodu, kde se nachází nemovitost. Plnění daňových povinností zajišťuje obec, k čemu má pouze omezené prostředky.

Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob patří do skupiny tzv. sdílených daní (tzn. že se dělí mezi státní rozpočet a rozpočty územně samosprávných celků). Zdaňovacím obdobím u daně z příjmů fyzických osob je kalendářní rok. Tato daň se řadí také do skupiny přímých daní, je placena zálohově a po ukončení zdaňovacího období dojde k vyrovnání. Daň je odváděna všemi daňovými rezidenty (osoby, které setrvávají na území České republiky déle než 183 dní v daném zdaňovacím období nebo zde mají bydliště). Do předmětu daně se zahrnují všechny peněžní i nepeněžní příjmy, s výjimkou těch, které jsou dle zákona o daních z příjmů osvobozeny. Základ daně poté tvoří souhrn jednotlivých (dílčích) základů daně.

Daň z příjmů fyzických osob se dělí na jednotlivé skupiny, dle druhu příjmů:

- a) příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky,
- b) příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti,
- c) příjmy z kapitálového majetku,
- d) příjmy z pronájmu,
- e) ostatní příjmy.

Nejvýznamnější z této skupiny jsou příjmy ze závislé činnosti (mzdy). Každý poplatník je povinen po skončení zdaňovacího období podat daňové přiznání. Výsledný základ daně se poté daní jednotnou 15 % daní, kdy výsledná částka může být dále snížena o slevy na daních.

Jak již bylo výše uvedeno, jsou daně z příjmů fyzických osob rozdělovány do státního rozpočtu a rozpočtu územně samosprávných celků. Obec získává 23,58 %, kraj 8,92 % a stát 67,50 %.

Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob je, co se týče základu daně, jednodušší, než daň z příjmu fyzických osob. Poplatníkem daně jsou osoby žijící v České republice, které nejsou fyzickou osobou. Předmětem daně je výsledek hospodaření (rozdíl nákladů a výnosů, kde výsledkem může být ztráta nebo zisk). Stejně jako u daně z příjmů fyzických osob mohou být některé příjmy osvobozeny od daně. V průběhu zdaňovacího období jsou placeny zálohy, které jsou při výpočtu odečteny a poplatníkovi vzniká buď doplatek nebo přeplatek.

Daň z příjmů právnických osob se řídí zákonem č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu a zároveň také patří do skupiny sdílených daní. Procentuální rozdělení u této daně je stejné jako u daně předešlé, tedy obec získává 23,58 %, kraj 8,92 % a stát 67,50 %.

Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty se vyznačuje tím, že objektem daně nejsou příjmy či majetek, ale spotřeba. Tato daň se řadí do skupiny nepřímých daní a je to univerzální daň (zdaňuje veškeré zboží a služby). Daň je hrazena konečnými spotřebiteli na výstupu. Daň z přidané hodnoty je upravena zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Výběrčími daně jsou v České republice dvě instituce, finanční úřad a celní orgány. Celními orgány je daň vybírána při dovozu zboží do České republiky a finančními úřady je daň vybírána při zdanitelném plnění, které se uskutečnily v tuzemsku. Sazba daně činí 21 % a snížená sazba daně je 15 % a 10 %. V případě dani z přidané hodnoty je zdaňovací období jeden měsíc nebo čtvrtletí.

Stejně jako dvě předchozí daně, daň z příjmů fyzických a právnických osob, je i daň z přidané hodnoty sdílená daň. Obec dostává z celkového výnosu 20,83 %, kraj 8,92 % a stát 70,25 %. (Ochrana, 2010)

Správní poplatky

Poplatky jsou vybírány na základě zákona o správních poplatcích. Výše poplatků je dána sazebníkem, které nemohou obce ovlivňovat (v omezených případech mohou poplatek snížit nebo prominout, pro znevýhodněné skupiny obyvatel, např. invalidní občané). Poplatky jsou účtovány za provedení správních úkonů jako je např. výpis z matriky nebo vystavení dokladu. (Provazníková, 2015)

Místní poplatky

Místní poplatky jsou také často nazývány jako obecní daně (jejich uhrazením nevzniká nárok na protislužbu). Poplatky jsou upraveny zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

Výše poplatku je dána zákonem, ale záleží na obci, zda poplatek vůbec zavede. Místní poplatky se podílejí na daňových příjmech obce minimální částí.

Místní poplatek ze psů hradí majitel psa staršího 3 měsíců. Poplatek za psa nehradí osoba, která je majitelem psa ze zdravotních důvodů (nevidomý, držitel průkazu ZTP/P). Výše poplatku může činit až 1 500,- Kč ročně za psa, přičemž za každého další psa (u jednoho majitele) může obec částku navýšit až o 50 %. Poplatek se hradí každoročně, pokud majitel má psa kratší dobu než jeden rok, hradí se poplatek v poměrné výši. Splatnost poplatku je určena obecní vyhláškou a může být hrazen zálohově. Poplatek ze psů má dvojí význam. Jedním je regulace počtu psů na majitele (poplatek je má odradit, aby si psa pořídili), druhým důvodem je pokrytí nákladů na údržbu (čistotu) obce.

Místní poplatky za lázeňské nebo rekreační pobyty jsou hrazeny osobami, které jezdí na lázeňské pobyty z důvodů rekreace nebo léčby. Poplatek nemusí hradit nezletilí a osoby starší 70 let, osoby nevidomé a držitelé průkazu ZTP/P. Poplatek vybírá majitel ubytovacího zařízení, který ho následně odvádí obci, ve které se ubytovací zařízení nachází. Sazba daně je stanovena na 15,- Kč za osobu a den. Poplatek slouží jako částečná náhrada za zvýšenou dopravní zátěž, náklady s odpady nebo ke zlepšování zařízení, které slouží turistům a lázeňským hostům. Obec může poplatek stanovit jako týdenní, měsíční, roční částku nebo paušálně. Majitel ubytovacího zařízení je povinen vést evidenční knihu, ve které vede osobní údaje o osobách, které zde byly ubytovány, dobu ubytování a důvod ubytování.

Místní poplatek za užívání veřejného prostranství platí osoby, které chtějí na prostranství obce provádět výkopové práce, umístit dosavadní stavbu nebo zařízení určené k prodeji zboží či služeb, umístit na daném místě reklamní zařízení, postavit zařízení lunaparků, cirkusů nebo podobných atrakcí, zřídit na prostranství skládku apod. Z akcí, které se pořádají na veřejném prostranství a jejichž výdělek je určen k charitativním účelům, se poplatek nehradí. Sazba poplatku za užívání veřejného prostranství je 10,- Kč za každý m² za den. V případě využívání veřejného prostranství k prodeji zboží a služeb nebo reklamě může obec zvýšit poplatek až na desetinásobek. Při dlouhodobějším využívání může obec stanovit měsíční, půlroční nebo roční částku či paušál.

Místní poplatek ze vstupného se vybírá z pořádaných sportovních, kulturních, prodejních nebo reklamních akcí. Vstupným se rozumí částka, kterou účastník uhradí, aby se akce mohl zúčastnit. Pokud je výtěžek z akce na charitativní účely, poplatek se nehradí. Poplatek

je hrazen osobami, které akci konají (pořadatelem). Sazba poplatku činí 20 % z celkové částky, která se vybrala na vstupném při pořádání akce.

Místní poplatek z ubytovací kapacity je vybírán v obcích v ubytovacích zařízeních, za které se hradí úplata. Poplatek není hrazen v zařízeních, která slouží žákům a studentům, ke zdravotnickým, sociálním či charitativním účelům. Poplatníkem je poskytovatel ubytování, který musí vést evidenční knihu (jako u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt). Sazba činí 6,- Kč za každou postel a den. Pokud se poplatník dohodne s obcí, může mu být stanovena roční paušální částka.

Místní poplatek za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí města hradí osoba, která dostala povolení vjezdu na určené místo. Poplatek nehradí osoba, která má v daném místě trvalé bydliště nebo vlastní nemovitost, a jejich rodinní příslušníci (manžel, manželka, děti). Účelem poplatku je zamezení vjezdu např. do historických částí, aby se eliminoval pohyb motorových vozidel. Poplatek je vybírán při předání povolenky osobě, která si o to zažádala. Sazba poplatku je 20,- Kč za den. Osobě, která na určené místo jezdí pravidelně, může obec stanovit paušální částku.

Místní poplatek za provoz systému nakládání s komunálními odpady je hrazen osobou, která má v dané obci trvalé bydliště, a která je vlastníkem domu. Pokud žije v domácnosti více osob, může poplatek uhradit jedna osoba, popřípadě vlastník či správce objektu. Účelem poplatku je alespoň částečná úhrada nákladů spojená s provozem systému. Výběrčí poplatku je obec, kde má poplatník hlášený trvalý pobyt. Sazba je stanovena na 250,- Kč za osobu, pokud je částka stanovena po vypočtení skutečných nákladů obce (z podkladů z předchozího roku), může dosahovat výše až 750,- Kč za osobu. V případě změny bydliště v průběhu roku, se hradí poplatek v poměrné výši.

Místní poplatek za provozovaný výherní hrací automat, který byl platný do roku 2012. (Pelc, 2013)

2.3.2. Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří druhou největší skupinu příjmů. Na rozdíl od daňových příjmů je u této skupiny větší možnost ovlivnit jejich výši územní samosprávou. Na rozpočtu obce se nedaňové příjmy podílí jednou desetinou. Největší skupinou příjmů jsou příjmy z prodeje majetku.

Příjmy z vlastního podnikání

Tyto příjmy slouží k zajištění potřeb, jak místních, tak regionálních. V posledních několika letech roste význam těchto příjmů. Do příjmů z vlastního podnikání patří zisky z municipálních a regionálních podniků závisí na konstrukci, velikosti a počtu poplatku, který bude zaúčtován. Zisky těchto podniků závisí na několika okolnostech, jako je forma podnikatelského subjektu, způsoby podnikání, prosperita partnera apod., většinou ale hospodaří na neziskovém principu.

Dále mezi příjmy z vlastního podnikání patří podíl na zisku podniků s majetkovým vkladem obcí a regionů a příjmy z prodeje nebo pronájmu majetku. Jsou závislé na výši a druhu majetku, jaký obec vlastní. Mezi majetek s největší hodnotou patří samozřejmě půda. Je důležité, aby si obec každé obchodování s majetkem dobře propočítala a rozmyslela. Jedná se o jednorázový příjem do obecního rozpočtu a měl by sloužit především k financování kapitálových výdajů. Mezi příjmy z vlastního podnikání se řadí i příjmy z prodeje z obchodování s cennými papíry, ty však nebývají důležitým příjmem do obecního rozpočtu.

Uživatelské poplatky

Uživatelské poplatky jsou využívány u smíšených veřejných statků. Princip poplatku je jednoduchý, čím víc poplatků občan spotřebuje, tím víc zaplatí. V případě, že spotřeba nejde určit, je částka poplatku stanovena paušálem. Mezi uživatelské poplatky můžeme zařadit vodné, stočné, hřbitovní služby či poplatek za parkování.

Příjmy z vlastní správní činnosti

V rámci své nebo přenesené působnosti vykonává obec úkony, za které si může účtovat správní poplatky. Tyto poplatky mají rozdílný význam podle toho, v jakém rozsahu a v jaké míře jsou zodpovědné za určitý správní či administrativní proces. Náležitosti a výše je dána zákonem, takže jsou obcí minimálně ovlivnitelné. Jedná se např. o vystavení dokladů – stavební povolení, ověřování pravosti dokladů.

Ostatní příjmy

Zde se řadí ostatní příjmy nedaňového charakteru, které jsou součástí rozpočtu obce. Patří zde například příjmy z mimorozpočtových fondů obce, příjmy z výnosů ze sbírek či darů. (Provazníková, 2015)

2.3.3. Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy jsou spíše nahodilého charakteru. Slouží jako prostředek k financování kapitálových výdajů. V případě, že obec k financování těchto výdajů využije třeba návratné půjčky, finanční výpomoc či úvěr, nejedná se o příjem, ale pouze o financující operaci. Pokud obec využívá návratné kapitálové zdroje, zatěžuje tím hospodaření obce (musí hradit jak splátky, tak úroky).

Kapitálové příjmy obec získává z prodeje dlouhodobého majetku, které tvoří největší část příjmů této skupiny. Prodejem majetku však ztrácí obec možnost jeho dalšího využívání a kontrolu nad majetkem. Jak už bylo jednou uvedeno, z prodeje majetku má obec jednorázový prospěch. Z tohoto důvodu by měly obce dobře zhodnotit situaci, zda by nebylo výhodnější majetek pronajmout než prodat. Prodej nebo pronájem je tedy důležitým ekonomickým nástrojem.

Dalšími kapitálovými příjmy mohou být také přijaté dary nebo příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku.

2.3.4. Přijaté dotace

Po daňových příjmech jsou dotace druhou největší složkou příjmů k financování aktivit obce. Dotace jsou důležité pro podporu obcí a regionů, hlavně v oblasti investičních záměrů. Důležitým podnětem obcí pro získání dotace může být také, že v posledních letech obce často nevycházejí se svými daňovými příjmy a dalším důvodem mohou být narůstající výdaje.

Dotace a jejich poskytování je upraveno zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. V případě, že obec nesplní podmínky dotace, může dojít k tzv. porušení rozpočtové kázně.

Dotace můžeme dělit dle druhu na **běžné**, které se dále dají dělit na účelové (jsou poskytnuty k určitému účelu), neúčelové (není předem stanoven účel a podmínky) a **kapitálové**, které se také dělí na účelové (nepravidelné) a neúčelové (v ČR výjimečné).

Obce mohou získat dotaci i v případě, že překročí plnění příjmů rozpočtu. Dotace nemusí čerpat obce pouze ze státního rozpočtu, ale existují i jiné možnosti, jako jsou státní fondy, dotace z krajského rozpočtu nebo z rozpočtu Evropské unie.

Dalším členěním se dotace mohou rozdělit do skupiny nárokových a nenárokových dotací. Nárokové dotace se dají označit také jako dotace pravidelné či automatické, jelikož obce tyto

dotace dostávají pravidelně, aniž by o dotaci požádali. Tato skupina dotací je upravena v zákoně o státním rozpočtu. Mohli bychom zde zařadit dotace (příspěvek) na školství, na které mají nárok obce, které jsou zřizovatelem mateřských či základních škol.

Pokud musí obec o dotaci zažádat (nemá na dotaci automaticky nárok) nebo musí splnit určité podmínky, jde o dotaci nenárokovou. Možnost čerpání dotace ohlašuje ministerstvo nebo státní fond. Každá dotace je limitována a nelze tedy počítat s tím, že bude vyhověno každé žádosti (i přes splnění podmínek). Ministerstvy jsou vytvářeny programy, např. dotace na obnovu venkova, dotace na podporu životního prostředí či výstavbu nájemních bytů. Pokud obec po přidělení dotace nedodrží stanovené podmínky, může dané obci hrozit postih. (Provazníková, 2015)

2.4. Výdaje rozpočtu obce

Výdaje se odvíjejí od příjmů, rezerv tvořených z výsledků hospodaření z minulých let nebo schopnosti obce zvyšovat příjmy případnými půjčkami či úvěry (cizím kapitálem). Struktura výdajů obce odráží preference obyvatel a zastupitelstva obce.

Existuje několik možností členění výdajů. Mezi neužívanější patří dělení z hlediska ekonomického na běžné a kapitálové, dle infrastruktury na sociální a ekonomické, z hlediska funkcí veřejných financí na alokační, stabilizační a redistribuční, podle rozpočtového plánování se výdaje dělí na plánované a neplánované.

Z hlediska rozpočtové skladby se výdaje dělí na funkční a druhové, které dále dělí výdaje do dvou skupin na běžné a kapitálové výdaje. (Provazníková, 2015)

2.4.1. Běžné výdaje

Jsou největší skupinou výdajů, která tvoří zhruba 70 % celkových výdajů obce. Už z názvu vyplývá, že se jedná o opakující se potřeby v daném rozpočtovém období. Běžné výdaje tvoří součást běžné části rozpočtu obce a bývají někdy nazývány jako neinvestiční nebo provozní výdaje.

Z hlediska objemu patří k největším položkám výdaje na nákup služeb, vody, paliva, energie a ostatní nákupy. Na druhém místě se mezi největší výdaje řadí výdaje příspěvkovým a jím podobným organizacím. K dalším významným výdajům patří výdaje v podobě dotací podnikatelským subjektům a výdaje na platy.

K běžným výdajům můžeme zařadit výdaje spojené s chodem obecního úřadu, výdaje na provoz školy, údržbu veřejného prostranství či ulic, provoz hřbitova a veřejného osvětlení, podpora sportu, kultury apod. Dále jsou to výdaje, které nemůže obec ovlivnit (jsou dané zákonem nebo předpisem), jako jsou platy zaměstnanců obecního úřadu.

2.4.2. Kapitálové výdaje

Na rozdíl od běžných výdajů slouží kapitálové výdaje k zajištění dlouhodobých, pravidelně se neopakujících potřeb, a to zejména investičních (přesahující dané rozpočtové období). Slouží zejména k financování nových investic nebo ke splácení půjček z minulých let, které sloužily k financování minulých investic.

Kapitálové výdaje se týkají investiční výstavby, nákupu dlouhodobého nehmotného majetku (nemovitostí), ale také výdajů na rekonstrukce, k nákupu akcií či investic. (Peková, 2011)

3. ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE BOHUSLAVICE, KOZMICE, PÍŠŤ V LETECH 2011-2015

Tato kapitola je rozdělena do dvou částí. V první části bude představena spolupráce obcí, jejich historie, ale i současnost (občanská vybavenost, demografické údaje apod.). Další část bude věnována hospodaření obcí během sledovaného období, kde budou zhodnoceny jejich celkové příjmy a výdaje. V této kapitole byly použity informace z webových stránek obcí, kronik a interních podkladů poskytnutých jednotlivými obcemi (Závěrečné účty z let 2011–2015).

3.1. Historie obcí

První písemná zmínka o obci **Bohuslavice** pochází z roku 1288. Od počátku 14. století se Bohuslavice staly součástí panství Dolní Benešov. V té době měli Drahotušové v obci hospodářský dvůr, poblíž kterého již tehdy stál kostel obsazovaný husitskými knězi. Věnné i dědické záležitosti Drahotušů však měly za následek rozdělení obce na dva majitelské komplexy, z nichž jeden příslušel k benešovskému panství a druhý si zachoval až do 16. stol. správní samostatnost. Odrazilo se to i na hospodářském vývoji obce, v jehož popředí stály dva vrchnostenské dvory. V průběhu 17. století se Bohuslavice tak rozrostly, že se nově části začalo říkat “Nová Ves u Bohuslavic”. V r. 1747 byl postaven zdejší barokní farní kostel sv. Trojice vyzdobený freskami opavského malíře Josefa Matyáše Lasslera a k němu ohradní zeď s kapličkou. Bohuslavice byly připojeny k ČSR v r. 1920 o rozloze 1540 ha s 1171 obyvateli a 209 domy, Velkým dvorem, dvorem Kafárna.

O obci **Kozmice** pochází první písemná zmínka z roku 1349, střídavě patřily k Českému a Německému státu. Do roku 1377 náležela Dolnobenešovskému panství, v následujícím století však došlo k rozdělení obce na horní a dolní část. Horní část obce získali vladykové z Čochtendorfu a po nich další majitelé, dolní část zůstala v panství Dolního Benešova, k němuž se celá obec vrátila až v 17. století. Historickým přelomem obce byly události v polovině 18. století, kdy po prohrané válce Marie Terezie postoupila část Slezska Prusku a život obce se stal v dalších letech součástí jejího vývoje. Od roku 1973 byly Kozmice městskou částí Hlučína, od 1. 1. 1993 jsou opět samostatnou obcí.

Píšť patří k nejstarším obcím na Opavsku. První písemná zmínka pochází z roku 1228, kdy ji Přemysl Otakar I. daroval velehradskému klášteru. Do roku 1439 spravoval ves Velehradský klášter. Od roku 1518 se ves uvádí jako příslušná k hlučinskému panství. V roce 1743 zde byl postaven na náklad Bernarda Lichnovského nový kostel, zasvěcený sv. Vavřinci, a to na základech starého kostela. K nově vzniklé ČSR byla obec připojena rozhodnutím správní delimitační komise ze dne 14. 3. 1923 v Ostravě, dne 16. 3. 1923 byla správa obce oficiálně předána do českých rukou. V té době měla obec 1820 obyvatel a užívala jména Píšť. Dne 8. 10. 1938 byla Píšť na základě mnichovské dohody zabrána německým vojskem a stala se součástí třetí říše pod jménem Sandau. Muži museli povinně rukovat do německé armády. Před příchodem fronty byla většina místních obyvatel z obce vypuzena, mnoho budov bylo válečnými operacemi poškozeno, či zcela zničeno.

3.2. Současnost obcí

Obec Bohuslavice, Kozmice i Píšť jsou součástí okresu Opava a zároveň součástí Sdružení obcí Hlučínska. Mapa okresu Opava a obcí Hlučínska je zobrazena v příloze (Příloha č. 2).

Tabulka č. 1 Demografické údaje obcí

	Bohuslavice	Kozmice	Píšť
Katastrální výměra	1 536 ha	1 087 ha	1 568 ha
Nadmořská výška	239 m. n. m.	236 m. n. m.	213 m. n. m.
Počet obyvatel	1 711	1 888	2 115
Z toho počet mužů	859	912	1 038
Z toho počet žen	852	976	1 077
Průměrný věk u mužů	38,2	40,9	40,9
Průměrný věk u žen	39,9	43,2	43,7
Průměrný věk v obci	39,1	42,1	42,3

(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování; uvedené údaje jsou k 1. 1. 2016)

Z tabulky se dá vyčíst, že obec Píšť je z pohledu složení a katastrální výměry největší obec, ale v průměrném věku obyvatel je na posledním místě (má podle průměru nejstarší obyvatelstvo). Obec Bohuslavice má vyrovnaný počet obyvatel mužského a ženského pohlaví a v průměrném věku má nejmladší obyvatelstvo z uvedených obcí (což potvrzuje i tabulka č. 2 – má více obyvatel ve věku do 14 let než obyvatel nad 65 let). Obec Kozmice

má nejmenší katastrální výměru a průměrným věkem v obci je nejbližší průměrnému věku v ČR, který je 42 let.

Tabulka č. 2 Věkové složení obyvatelstva

Věk/Obec	Bohuslavice	Kozmice	Píšť
Počet obyvatel ve věku 0-14	313	290	303
Počet obyvatel v produktivním věku	1 085	1 186	1 439
Počet obyvatel ve věku 65 a více	237	337	371

(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování; uvedené údaje dle posledního sčítání obyvatel z roku 2011)

Obec **Bohuslavice** leží v severovýchodní části Hlučínské pahorkatiny a se svou rozlohou patří k největším na Hlučínsku. Dominantou obce je Kostel Nejsvětější Trojice, jehož základní kámen byl položen 20. října 1740, stavba však byla dokončena až v roce 1747, a to 1. srpna, kdy byla slavnostně nasazena špička věže, a kostel byl předán k vysvěcení. V centru obce se nachází obecní úřad, kde se také nachází knihovna a je zde možnost pronájmu sálu k různým příležitostem (oslavy, zasedání apod.). V těsné blízkosti kostela se nachází Mateřská a Základní škola. V obci je také k dispozici praktický lékař. Dále je zde občanům k dispozici kadeřnictví, květinářství, 3 obchody s potravinami, pošta, fotbalové hřiště, řada menších dětských hřišť a řada hospod či restaurací. V současné době je starostou obce Mgr. Pavel Dominik a místostarostkou je Bc. Andrea Matýsková.

Obec **Kozmice** se nachází v severovýchodní části České republiky v Moravskoslezském kraji v oblasti Hlučínska. V centru obce je nově vybudován Obecní úřad, v jehož prostorách se nachází pošta, fyzioterapeut, obecní knihovna, zubní lékař. V obci jsou také lidem k dispozici dva obchody s potravinami, fotbalové hřiště, dětská hřiště, multifunkční hřiště. Samozřejmostí je Mateřská a Základní škola. Žáci základní školy navštěvují školu pouze do 5. třídy a poté mají možnost navštěvovat základní školu v Dolním Benešově, Hlučíně nebo Bohuslavicích. Nedaleko obecního úřadu v centru obce se nachází kostel Svatého Floriana, který byl vybudován v roce 1936, ke kterému patří hřbitov (z kapacitního důvodu byl v roce 2012 vybudován nový hřbitov). Mezi dominanty obce patří kromě kostela také památkově chráněna stodola s ohradní zdí, která se nachází u hlavní silnice vedoucí z Hlučina do Dolního Benešova. V současnosti je starostou obce Kozmice Ing. Petr Kozák a místostarosta Ing. Jan Kačmář.

Obec **Píšť** leží v severovýchodní příhraniční části opavského okresu, v mírně zvlněné krajině Hlučínské pahorkatiny. Ve středu obce se nachází Obecní úřad, v jehož těsné blízkosti stojí

kostel sv. Vavřince, kde je také farní úřad, zde sídlí místní farář. Co se týká zdravotnictví najdeme zde jak praktického, tak i zubního lékaře a lékárnu. Dále mají občané k dispozici 3 obchody s potravinami, několik hospod či cukrárnu. V létě je hojně využíváno místní koupaliště a minigolf, jehož součástí je restaurace s venkovním posezením. Nedílnou součástí obce je Mateřská a Základní škola, která je dětem k dispozici až do deváté třídy. V obci dále nalezneme knihovnu, střelnici, květinářství, kadeřnictví, kosmetiku, fotbalové hřiště a také Trojhřiště, kde jsou návštěvníkům k dispozici dvě antuková hřiště na tenis či nohejbal a street workoutové hřiště (hrazda, bradla apod.). Starostou v obci je v současnosti Bc. Daniel Fichna a místostarostkou Mgr. Jana Plačková.

3.2.1. Vývoj počtu obyvatel

Podle složení obyvatel jsou všechny obce zařazeny do skupiny středně velkých obcí (obce, které mají 1 000 – 4 999 obyvatel). Přírůstek obyvatel může být buď přirozený (rozdíl mezi narozenými dětmi a zemřelými obyvateli) nebo migrační (rozdíl mezi přistěhovalými a vystěhovalými obyvateli). Migrační přírůstek je ovlivněn zejména rozvojem obce, blízkostí k většímu městu, ale také občanskou vybaveností.

Tabulka č. 3: Vývoj počtu obyvatel v obcích v letech 2000-2015 (počet obyvatel)

Rok/Obec	Bohuslavice	Kozmice	Píšť
2000	1 558	1 819	2 089
2001	1 568	1 806	2 095
2002	1 556	1 813	2 097
2003	1 576	1 808	2 083
2004	1 560	1 808	2 096
2005	1 570	1 800	2 098
2006	1 582	1 798	2 094
2007	1 601	1 790	2 101
2008	1 607	1 793	2 090
2009	1 620	1 801	2 092
2010	1 634	1 804	2 107
2011	1 635	1 813	2 113
2012	1 649	1 826	2 108
2013	1 668	1 868	2 098
2014	1 681	1 881	2 104
2015	1 696	1 880	2 112
Celkový přírůstek	138	61	23

(zdroj: ČSÚ; vlastní zpracování)

Z informací Českého statistického úřadu vyplývá, že za posledních patnáct let proběhl největší přírůstek obyvatel v obci Bohuslavice. V obcích Kozmice a Píšť byl většinou přirozený přírůstek a migrační přírůstek záporný. Tento fakt vychází i z tabulky č. 2 věkové složení obyvatelstva, kde vyčteme, že jako jediná ze tří obcí má obec Bohuslavice v poměru více dětí ve věku do 14 let (větší přírůstek dětí), než počet obyvatel nad 65 let. Na rozdíl od obcí Kozmice a Píšť, kde přesahuje složka obyvatel, kteří jsou již v důchodovém věku. Tabulka byla zpracována na období 2000 – 2015, aby byl viditelný vývoj obyvatel v jednotlivých obcích z dlouhodobého hlediska. Tabulka bude dále využita v kapitole čtyři, kde budou příjmy obcí přepočítány na obyvatele.

3.2.2. Vybavenost obcí

Obce se odlišují nejen výměrou či počtem obyvatel, ale také vybaveností, ať už se jedná o vybavenost technickou, vybavenost z hlediska kultury, školství, sportu nebo dopravy.

Tabulka č. 4: Vybavenost obcí

Vybavenost/Obec	Bohuslavice	Kozmice	Píšť
Technická vybavenost			
Pošta	ano	ano	ano
Veřejný vodovod	ano	ano	ano
Kanalizace	ano	ano	ano
Plynofikace obce	ano	ano	ano
Sbor dobrovolných hasičů	ano	ano	ano
Doprava			
Zastávka dálkové linky	ne	ano	ne
Zastávka linky místního významu	ano	ano	ano
Stanice vlaků	ne	ano	ne
Kultura			
Veřejná knihovna	1	1	1
Hřbitov	1	1	1
Smuteční síň	1	1	0
Školství, sport			
Mateřská škola	1	1	1
Základní škola	1	1 (do 5. třídy)	1
Koupaliště a bazény	0	0	1
Hřiště	2	4	3
Tělocvičny	1	1	1
Stadiony otevřené	0	0	1

(zdroj: Regionální informační servis, vlastní zpracování)

Z tabulky se dá vyčíst, že mezi obcemi jsou jen malé rozdíly ve vybavenosti. Technická vybavenost je u všech tří obcí stejná. Všechny obce mají poštu, kanalizaci, veřejný vodovod

či sbor dobrovolných hasičů. Z hlediska dopravy je na tom nejlépe obec Kozmice, jejíž obyvatelé mají možnost využít jak autobusovou, tak vlakovou dopravu a díky své poloze zde projíždí i dálkové linky (např. Opava – Ostrava). Z kulturního hlediska jsou na tom obce vyrovnaně, hlavní rozdíly jsou v oblasti školství a sportu. Všechny obce mají svou mateřskou i základní školu, ale v obci Kozmice je základní škola pouze do 5. třídy a jak už bylo výše uvedeno, žáci poté dojíždějí do okolních základních škol (nejčastěji do Hlučína). V oblasti sportu je na tom nejlépe z hlediska vybavenosti obec Píšť, která má jako jediná z obcí koupaliště nebo otevřený stadion.

3.2.3. Symboly obce

Návrh znaku obce **Bohuslavice** vytvořil pan Jan Tejkal. Obec měla štěstí, že se dochoval i zcela ojedinělý symbol růže se stonkem na otiscích obecního razítka. Tradiční vyjádření trojice v podobě tří do sebe propletených ryb, které mohlo symbolizovat přítomnost několika rybníků v obci a okolí, bylo však velmi podobné znaku sousední obce Dolního Benešova, proto byly vybrány růže. Jejich symbolika spočívá v historické kontinuitě obecního znamení a počet tří figur pak odkazuje na starší pečeť, jakož i na zasvěcení kostela. Znak je vyveden ve stříbrno-modré, respektive bílo-modré kombinaci. Modrá je vyjádřením zdejších rybníků, stříbrná je vedena heraldickým pravidlem pokládání kovu na barvu. Rybníkářství zdůrazňuje i stříbrné vlnité břevno, které rozděluje modrý štít na dva díly. Zbarvení listů růží odpovídá tradičně používané zelené barvě a jejich semeníky odpovídají heraldické zásadě o barvě tzv. zbroje a k ní analogických prvků ve znaku. Zlatá tinktura v případě obce Bohuslavice symbolizuje lokalizaci do Horního Slezska.

Na symbolu obce **Kozmice** se v dolní polovině modrého štítu nachází stříbrné mlýnské kolo s černou položenou kypřicí, podložené dvěma zlatými zkříženými liliovými hůlkami. Modré pozadí charakterizuje příslušnost obce do regionu Horního Slezska. Ve spodní polovině je umístěn bílý mlýnský kámen na připomínku mučednické smrti patrona obce a hasičů, sv. Floriána. V pozadí je kámen překřížen dvěma zlatými liliemi, které symbolizují spojení původně dvou obcí – Horních a Dolních Kozmic.

Znak obce **Píšť** je prvním symbolem v historii obce. Prapor i znak, jejichž autorem je Jan Tejkal, se heraldicky skládají ze dvou základních symbolů. Jedním je dvojitý stříbrný kříž, představující rošt, na němž byl upálen svatý Vavřinec (kterému je zasvěcen místní kostel) na červeném podkladu, což je barvou ohně. Červená a bílá jsou zároveň barvami Moravy, Opavska a také fotbalového klubu TJ SLAVIA Píšť. Druhým je pět zlatých lilií, které

představují erbovní znak pánů ze Zvole, majitelů hlučínského panství a obce Píšť v 16. století. Černé lemování roštu znázorňuje identitu k zemi Slezské. Symboly byly slavnostně vysvěceny v neděli 20. října 1996 knězem IC Lic. Mgr. Mariuszem Sienkowskim a jsou umístěny v obřadní síni obecního úřadu.

Náhledy všech symbolů a praporů jednotlivých obcí jsou součástí přílohy. (Příloha č. 3)

3.3. Organizační struktura obcí

Obce Bohuslavice, Kozmice a Píšť vykonávají v přenesené působnosti pouze základní úkony. Většinu úkonů v přenesené působnosti totiž vykonává město Hlučín, jako obec s rozšířenou působností. Ani jedna z obcí nemá zřízen stavební úřad, matriční úřad má pouze obec Píšť (obec Bohuslavice má matriku v Dolním Benešově, Kozmice v Hlučíně).

Všechny tři obce mají také stejné složení organizační struktury, která se skládá z patnácti členů zastupitelstva, pětičlenné rady, finančního a kontrolního výboru zastupitelstva. Složení obcí se liší pouze v komisích. Obec Bohuslavice má komisi pro místní rozvoj a kulturní komisi, obec Kozmice má komisi pro občanské záležitosti, povodňovou komisi a kulturní a sportovní komisi. V obci Píšť mají kulturní a sociální komisi.

Tabulka č. 5: Výsledky voleb do zastupitelstva v roce 2010 a 2014 (počet mandátů)

Bohuslavice			Kozmice			Píšť		
Strana	2010	2014	Strana	2010	2014	Strana	2010	2014
Občané-SNK I	2	3	ČSSD	4	5	Slavia Píšť - SNK	3	1
KDU-ČSL	1	2	TOP 09	3	0	OBEC	9	5
SNK II.	2	0	KDU -ČSL	8	10	Občané-SNK	3	0
SNK I.	3	0	-	-	-	"Občané"	0	1
Sdružení občanů Bohuslavic	4	3	-	-	-	Změna pro Píšť	0	3
Občané-SNK II	1	0	-	-	-	Společně-SNK	0	5
SNK III.	2	0	-	-	-	-	-	-
SNK Bohuslavice pro	0	4	-	-	-	-	-	-
SNK 2014	0	3	-	-	-	-	-	-

(zdroj: www.volby.cz; vlastní zpracování)

Z údajů o členech zastupitelstva v tabulce č. 5 by se daly obce rozdělit do tří skupin. První skupinou je obec Píšť, kde se do zastupitelstva dostávají občané, kteří jsou součástí strany, založenou členy obce. Obec Kozmice patří do skupiny, kde jsou vždy prosazeny známé politické strany a třetí skupinou je obec Bohuslavice, kde se prolínají známé politické strany se stranami založenými občany Bohuslavic. Z tabulky dále vyplývá, že v obci Kozmice bude mít zastupitelstvo jednodušší rozhodování o záležitostech obce (pouze 2 nebo 3 politické strany) než v obci Píšť, kde se ve volbách v roce 2014 do zastupitelstva dostalo 5 politických stran (lepší situace v obci byla v roce 2010, kde byly v zastupitelstvu 3 politické strany). Nejhorší rozhodování v zastupitelstvu bude v obci Bohuslavice, které bylo v roce 2010 zastoupeno 7 politickými stranami a v roce 2014 5 stranami. Dalo by se tedy říct, čím více politických stran, tím horší rozhodování (neshodnou se tak jednoduše, každý chce prosadit své zájmy).

3.4. Spolupráce obcí Hlučínska

Region Hlučínska se nachází na severovýchodě Moravskoslezského kraje mezi městy Ostravou a Opavou. Vymezení území z geografického hlediska by se dalo určit hranicí řekami Odry a Opavou a hranicí s Polskou republikou. Součástí regionu Hlučínska je 27 obcí, které spolupracují na základě dobrovolných svazků obcí. Mezi nejznámější patří Sdružení obcí Hlučínska a Sdružení mikroregionu Hlučínska, kterými jsou součástí i obce Bohuslavice, Kozmice a Píšť.

3.4.1. Sdružení obcí Hlučínska

Sdružení obcí Hlučínska je dobrovolným sdružením obcí, jehož součástí je 27 obcí. S tímto sdružením navíc spolupracuje jedna městská část Opavy (Malé Hoštice) a tři městské části Ostravy (Petřkovice, Hošťálkovice a Lhotka). Mezi 27 obcí sdružení Hlučínska patří tyto obce a města: Dolní Benešov, Bohuslavice, Bělá, Bolatice, Kravaře, Hať, Hlučín, Darkovice, Chuchelná, Kozmice, Chlebičov, Ludgeřovice, Hněvošice, Kobeřice, Markvartovice, Píšť, Rohov, Oldřišov, Strahovice, Šilheřovice, Služovice, Štěpánkovice, Sudice, Vřesina, Velké Hoštice, Třebom a Závada.

Sdružení obcí Hlučínska se snaží zejména o prohloubení, rozšíření a zlepšení kulturní a hospodářské a jiné vzájemné spolupráce mezi členskými obcemi, která je v zájmu Hlučínského regionu. Sdružení se zajímá o projekty zejména v oblasti ochrany životního prostředí, školství, kultury, požární ochrany, zdravotnictví, sociální péče, veřejného pořádku,

ale také v oblasti komunálních odpadů, jak veřejné, tak osobní dopravy, správy komunikací a mnoho dalšího. Mezi hlavní úkoly patří také prosazování zájmů veškerého obyvatelstva Hlučínského regionu. Sdružení je známé občanům hlavně pořádáním kulturních a sportovních akcí.

Hospodaření Sdružení obcí Hlučínska funguje na základě schváleného rozpočtu. Mezi příjmy patří především přijaté dotace, které jsou poskytovány v největší míře z Moravskoslezského kraje a příspěvky členských obcí. Výše ročního příspěvku dle stanov sdružení je odvozena od počtu obyvatel v dané obci a vynásobena částkou 1,50 Kč (za obyvatele). Největší příspěvky jsou tedy od města Hlučina a Kravař (mají nejvíce obyvatel). V poslední době se sdružení věnovalo především projektům, které byly zaměřeny na rozvoj cestovního ruchu, tedy rozvoj hlučínských cyklostezek, jak pro turisty, tak zejména pro cyklisty.

3.4.2. Svazek obcí mikroregionu Hlučínska

V rámci další spolupráce obcí vznikl v roce 2002 Svazek obcí mikroregionu Hlučínska, který se dělí na východ a západ. Obce Bohuslavice, Kozmice a Píšť jsou součástí východního regionu, spolu s těmito dalšími dvanácti obcemi (městy) - Bělá, Děhylov, Dolní Benešov, Darkovice, Hlučín, Ludgeřovice, Šilheřovice, Dobroslavice, Hať, Markvartovice, Vřesina a Závada.

Předmět zájmu Svazku obcí je založen na stejném principu, jako Sdružení obcí Hlučínska. Jde tedy především o ochranu životního prostředí, správu veřejné zeleně, zabezpečení čistoty obcí, zásobování vodou, rozšíření a zdokonalení inženýrských sítí, správa majetku obcí, lesů, bytového a domovního fondu a dalších zařízení, které jsou spravovány obcemi. Hlavní náplní tohoto svazku je příprava společných projektů.

Svazek obcí mikroregionu Hlučínska hospodaří také na základě schváleného rozpočtu. Největší podíl mají v tomto případě také přijaté dotace, druhou největší složkou příjmů jsou opět příspěvky členských obcí. Výše příspěvku je opět určena stanovami Svazku obcí. Výše ročního vkladu je stanovena částkou 0,50 Kč, která se násobí počtem obyvatel v daném roce.

3.5. Analýza hospodaření obcí v letech 2011-2015

Obec **Bohuslavice** hospodařila v letech 2011-2015 s příjmy ve výši 130 545 613,- Kč. Největším podílem v příjmové složce jsou daňové příjmy, které tvořily 60,41 %, dalšími v pořadí jsou přijaté dotace s podílem 29,19 % a nedaňové příjmy s 10,17 %. Minimální podíl na příjmech tvořily kapitálové příjmy s 0,23 %.

V daném období měla obec také výdaje, které byly 132 838 815,- Kč. Výdajovou stránku tvoří dvě složky, mezi kterými není takový procentní rozdíl, jako u příjmové stránky. Běžné výdaje tvoří 58,16 % z celkových výdajů a zbylých 41,84 % tvoří kapitálové výdaje.

Tabulka č. 6: Hospodaření obce Bohuslavice v letech 2011-2015 (v tis. Kč)

Položky rozpočtu/rok	2011	2012	2013	2014	2015
Daňové příjmy	12 245	13 132	16 652	17 912	18 927
Nedaňové příjmy	2 448	2 614	2 911	2 654	2 648
Kapitálové příjmy	-	1	-	296	2
Přijaté dotace	11 851	2 832	13 868	6 652	2 900
CELKEM	26 544	18 579	33 431	27 514	24 477
Běžné výdaje	12 395	13 647	16 168	17 664	17 389
Kapitálové výdaje	12 408	3 171	27 336	3 874	8 786
CELKEM	24 803	16 818	43 504	21 538	26 175
SALDO	1 741	1 761	- 10 073	5 976	- 1 698

(zdroj: interní údaje obce, vlastní zpracování)

Z výsledku hospodaření obce Bohuslavice za sledované období vidíme, že toto období skončilo deficitem ve výši - 2 293 202,- Kč. Největší ztráta byla v roce 2013, kde byly kapitálové výdaje ve výši 27 335 963,- Kč. Tyto výdaje vzrostly z důvodu snižování energetické náročnosti základní a mateřské školy v obci.

Celkové příjmy obce **Kozmice** činily ve sledovaném období 131 879 536,- Kč. Největší příjmovou složkou byly daňové příjmy, jejichž podíl byl 58,02 %, na druhém místě jsou přijaté dotace, které tvořily 30,83 % (v roce 2011 byly přijaté dotace vyšší než daňové příjmy obce). V celkových příjmech tvořily nedaňové příjmy pouze 11,12 %. Zanedbatelnou složkou byly kapitálové výdaje, jejichž podíl nebyl ani jedno procento (0,03 %).

Ve sledovaném období byly výdaje 129 298 482,- Kč. Největší výdajovou složkou jsou běžné výdaje, které činily 54,12 % a kapitálové výdaje s podílem 45,88 %.

Tabulka č. 7: Hospodaření obce Kozmice v letech 2011-2015 (v tis. Kč)

Položky rozpočtu/rok	2011	2012	2013	2014	2015
Daňové příjmy	12 203	12 676	16 190	17 420	18 031
Nedaňové příjmy	2 851	2 447	3 339	2 549	3 479
Kapitálové příjmy	-	-	-	-	42
Přijaté dotace	20 502	5 786	4 995	6 557	2 812
CELKEM	35 556	20 909	24 524	26 526	24 364
Běžné výdaje	15 748	11 086	12 041	16 912	14 194
Kapitálové výdaje	32 943	3 943	10 938	2 371	9 122
CELKEM	48 691	15 029	22 979	19 283	23 316
SALDO	- 13 135	5 880	1 545	7 243	1 048

(zdroj: interní údaje obce; vlastní zpracování)

Z výsledků v tabulce č. 7 plyne, že hospodaření obce za období 2011-2015 skončilo přebytkem, který byl 2 581 054,- Kč. Výsledek hospodaření skončil pouze v roce 2011 ztrátou, z důvodu zvýšených kapitálových výdajů. Tyto výdaje byly navýšeny realizací projektů, jako byla výstavba nového hřbitova, výstavba nového Polyfunkčního domu a zateplení budov obecního úřadu, základní a mateřské školy.

Obec **Píšť** hospodařila v daném období s příjmy ve výši 173 117 000,- Kč. Stejně jako u obce Bohuslavice a Kozmice, i v této obci činily největší příjmovou složku daňové příjmy, které byly 54,29 %, ty následovaly přijaté dotace s 30,48 %. Dále nedaňové příjmy s podílem 14,95 % a podíl kapitálových příjmů, který opět nečinil ani 1 % (0,28 %).

V období 2011-2015 obec Píšť uhradila výdaje, které v konečné sumě činily 172 229 000,- Kč. Mezi výdaji byly nejvíce zastoupeny běžné výdaje, a to s 73,82 % a podíl kapitálových výdajů byl 26,18 %.

Tabulka č. 8: Hospodaření obce Píšť v letech 2011-2015 (v tis. Kč)

Položky rozpočtu/rok	2011	2012	2013	2014	2015
Daňové příjmy	16 124	15 331	19 610	20 983	21 939
Nedaňové příjmy	4 887	5 078	5 401	5 268	5 239
Kapitálové příjmy	23	337	-	59	65
Přijaté dotace	14 379	2 718	2 784	16 144	16 748
CELKEM	35 413	23 464	27 795	42 454	43 991
Běžné výdaje	17 601	15 169	22 564	39 391	32 411
Kapitálové výdaje	16 934	4 082	1 260	16 855	5 962
CELKEM	34 535	19 251	23 824	56 246	38 373
SALDO	878	4 213	3 971	- 13 792	5 618

(zdroj: interní údaje obce; vlastní zpracování)

Obec Píšť vykazuje stejně jako obec Kozmice ve sledovaném období kladné saldo, které bylo 888 000,- Kč. Obec hospodařila pouze v roce 2014 se ztrátou, což bylo zapříčiněno jednak běžnými výdaji, ale také kapitálovými výdaji. Oproti minulým rokům se zvýšily výdaje na činnost místní správy, výdaje na komunální služby nebo výdaje na zlepšení energetického standardu základní školy a vybudování nového oddělení v mateřské škole.

Tabulka č. 9: Porovnání příjmů a výdajů obcí v období 2011-2015 (v %)

Rozpočet/Obec	Bohuslavice	Kozmice	Píšť	ČR (průměr)
Daňové příjmy	60,41	58,02	54,29	62
Nedaňové příjmy	10,17	11,12	14,95	13
Kapitálové příjmy	0,23	0,03	0,28	3
Přijaté dotace	29,19	30,83	30,48	22
Běžné výdaje	58,16	54,12	73,82	61
Kapitálové výdaje	41,84	45,88	26,18	39

(zdroj: interní údaje obce; vlastní zpracování)

Daňové příjmy tvořily ve všech obcích hlavní složku celkových příjmů (více jak 50 %). V porovnání s ostatními obcemi v ČR (středně velkými) se obec Bohuslavice nejvíce blíží průměru daňových příjmů. Nedaňové příjmy se v průměru ČR pohybovaly okolo 13 %, a jediná obec Píšť byla nad průměrem, přibližně o 2 %. Z hlediska kapitálových příjmů jsou všechny uvedené obce pod průměrem, jelikož jejich kapitálové příjmy netvoří ani 1 %. Nejlépe jsou na tom obce v případě přijatých dotací, protože jsou všechny nad průměrem ČR. Z pohledu výdajů jsou hlavní složkou běžné výdaje. Z tabulky č. 9 vidíme, že obce Bohuslavice a Kozmice mají nižší běžné výdaje, než je průměr v ČR. Jediná obec Píšť je nad průměrem, na rozdíl od kapitálových výdajů, kde je obec pod průměrem. V příloze bakalářské práce je struktura rozpočtu v jednotlivých letech, kde můžeme vyčíslit procentuální nárůst či pokles příjmů a výdajů (příloha č. 4).

3.6. Zadluženost obcí

V posledních letech roste zadluženost obcí, která je úzce spojena s jejich hospodařením. Zadluženost je spojována s využitím cizího kapitálu, z čehož vzniká obcím závazek (dluh). Tyto závazky se promítají také do státního dluhu a jeho zvyšující se hladina donutila vládu ČR dluhy obcí monitorovat. Z tohoto důvodu zavedla regulaci zadlužeností obcí pomocí tzv. dluhové služby. Dluhová služba obce se vypočítá jako podíl dluhové základny (= součet daňových a nedaňových příjmů a přijatých dotací) a dluhové služby (= součet úroků, splátky jistin a dluhopisů a splátky leasingů). Každé obci je vypočítán ukazatel dluhové služby, který by neměl překročit 30 %. (Růčková, 2011)

Ke konci sledovaného období byla výše dluhové služby obcí dle Monitoru státní pokladny stávající:

- a) Bohuslavice 1 059 000,- Kč (ukazatel 4,33 %),
- b) Kozmice 0,- Kč
- c) Píšť 7 406 000,- Kč (ukazatel 22,8 %).

Obce se v poslední době nejvíce zadlužují z důvodu rekonstrukcí (škol, školek, obecních úřadů) či zvýšení občanské vybavenosti.

4. ZHODNOCENÍ ROZPOČTOVÝCH PŘÍJMŮ VYBRANÝCH OBCÍ

Následující kapitola bude věnována jednotlivým druhům příjmů, se kterými obce hospodařily ve sledovaném období. Aby bylo možné příjmy porovnávat objektivně, budou přepočítány na jednoho obyvatele (dle tabulky č. 3 vývoj počtu obyvatel v jednotlivých letech), jelikož každá obec má odlišný počet obyvatel.

Informace pro tuto kapitolu jsou čerpány z interních zdrojů jednotlivých obcí (závěrečných účtu za jednotlivé roky).

4.1. Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří u výše uvedených obcí největší příjmovou složku, která se pohybuje průměrně okolo 55 %. V případě obce Bohuslavice činily průměrné daňové příjmy na obyvatele za celé období 9 450,- Kč, u obce Kozmice 8 238,- Kč a u obce Píšť 8 922,- Kč.

Tabulka č. 10: Průměrné daňové příjmy obcí za sledované období na obyvatele (v Kč)

Příjem/Rok	Bohuslavice	Kozmice	Píšť
DFFO ze závislé činnosti	1 928	1 755	1 835
DFFO ze samostatně výdělečné činnosti	349	88	210
DFFO z kapitálových výnosů	207	193	198
DPPO	2 001	1 862	1 908
DPPO za obec	84	49	78
DPH	4 098	3 785	3 940
Poplatky za odnětí pozemků plnění funkcí lesa	46	1	0
Odvod z loterií a podobných her	43	27	40
Odvod z výherních hracích přístrojů	22	0	42
Správní poplatky	25	15	27
Daň z nemovitosti	620	446	571

(zdroj: interní zdroje obcí; vlastní zpracování)

Z tabulky č. 10 vychází, že jednoznačně největší položkou daňových příjmů je daň z přidané hodnoty, která tvoří v případě všech obcí okolo 45 %. U této daně došlo k výraznému

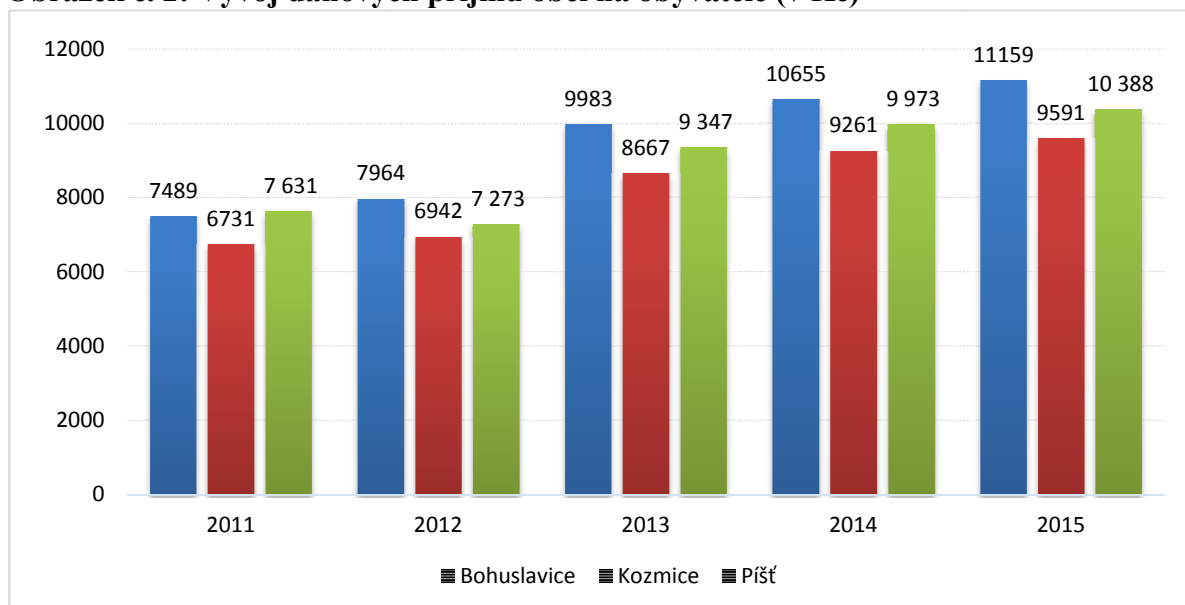
navýšení v roce 2013, kdy došlo k navýšení daně z přidané hodnoty z 20 % na 21 % a snížené sazba daně ze 14 % na 15 %. K navýšení došlo u všech obcí přibližně o 1 000,- Kč na obyvatele. Daň u obcí vzrostla i přes to, že v rozpočtovém určení daní došlo ke změně, a to z původních 21,4 % z celostátního výnosu, byl výnos obcím snížen na 20,83 %.

Druhou největší položkou daňových příjmů je daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daň z příjmů právnických osob. Obě tyto daně se na celkových daňových příjmech podílely okolo 21 %. Tato daň měla ve sledovaném období rostoucí charakter a stejně jako v případě daně z přidané hodnoty byl největší nárůst zaznamenán v roce 2013, kdy došlo ke změně v rozpočtovém určení daní (z původních 21,4 % na 23,58 %).

Součástí daňových příjmů je také daň z nemovitých věcí, která patří mezi svěřené daně a tudíž celých 100 % náleží obci. Tato daň se na celkových daňových příjmech podílí u obcí průměrně mezi 5–7 %. Daň měla v jednotlivých letech kolísavý charakter (přepočtená hodnota na obyvatele v jednotlivých letech stoupala a klesala).

Současně se správními poplatky patří mezi daňové příjmy všech obcí další položky, které nehrají zásadní roli (podíl na daňových příjmech je necelé 1 %). Jedná se například o odvod za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu a s nimi spojené poplatky, dále odvody z loterií a dalších podobných her a s nimi spojené poplatky, daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti nebo kapitálových výnosů a daň z příjmů právnických osob za obec.

Obrázek č. 2: Vývoj daňových příjmů obcí na obyvatele (v Kč)

(zdroj: interní materiály obcí; vlastní zpracování)

Z obrázků č. 2 vychází, že obec Bohuslavice měla jednoznačně nejvyšší daňové příjmy ve sledovaném období, kromě roku 2011, kdy obec Píšť měla o 142,- Kč vyšší příjem na obyvatele. Obec Kozmice v jednotlivých letech kolísala vždy na posledním místě. Příjmy Bohuslavic se pohybovaly na škále od 7 489,- Kč až 11 159,- Kč. V obci Kozmice byly příjmy v rozmezí od 6 731,- Kč do 9 591,- Kč a v Píšti 7 631,- Kč až 10 388,- Kč. Největší nárůst daňových příjmů byl u všech obcí zaznamenán v roce 2013 (jak již bylo výše uvedeno, z důvodu změny v rozpočtovém určení daní).

4.1.1. Místní poplatky v obci Bohuslavice

Místní poplatky představují tu část daňových příjmů, které může obec ovlivnit. Obec Bohuslavice uplatňuje z osmi místních poplatků pouze poplatek za psa a poplatek z veřejného prostranství. Jak již bylo uvedeno v kapitole o daňových příjmech obcí, byl do roku 2011 obcemi vybírán také poplatek z výherního hracího automatu, který byl v roce 2012 zrušen. Obecní vyhláška stanovuje poplatek za psa částkou 100,- Kč za prvního psa a 150,- Kč za každého dalšího psa. V obecní vyhlášce je dále stanovena sazba poplatku z veřejného prostranství, která se odvíjí od činnosti, ke které bylo prostranství obcí pronajato (v rozmezí 0,50 Kč – 30,- Kč).

Tabulka č. 11: Místní poplatky obce Bohuslavice (v Kč)

Poplatek/Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Poplatek ze psů (celkové)	24 014	24 367	24 781	25 459	26 768
Poplatek ze psů (na 1 obyvatele)	16,69	14,78	14,86	15,15	15,78
Poplatek z veřejného prostranství (celkové)	4 178	5 592	6 779	7 482	5 303
Poplatek z veřejného prostranství (na 1 obyvatele)	2,56	3,39	4,06	4,45	3,13
Poplatek za výherní hrací automat (celkové)	60 000	-	-	-	-
Poplatek za výherní hrací automat (na 1 obyvatele)	36,70	-	-	-	-

(zdroj: interní materiály obce; vlastní zpracování)

4.1.2. Místní poplatky v obci Kozmice

Místní poplatky v obci Kozmice patří k příjmům, jejichž podíl na celkových daňových příjmech netvoří ani jedno procento (přesně 0,21 %). Obec vybírala v daném období pouze dva poplatky, kterými byly poplatek z veřejného prostranství a poplatek ze psů. Jelikož se v obci nenacházel žádný výherní hrací automat, obec tento poplatek neuplatnila. Místní poplatek za psa je v této obci stanoven jedinou sazbou, a to 120,- Kč za každého psa, i v případě, že je obyvatel obce majitelem dvou či více psů. Poplatek z veřejného prostranství je stanoven obecní vyhláškou a je stanoven částkou za každý den, která se odvíjí od činnosti, k jakému bylo veřejné prostranství obce pronajato (v rozmezí od 3,- Kč – 20,- Kč). Poplatek ze vstupného obec ve sledovaném období nevybírala, ale obecní vyhláškou je sazba stanovena 20 % z vybrané částky na vstupném.

Tabulka č. 12: Místní poplatky obce Kozmice (v Kč)

Poplatek/Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Poplatek ze psů (celkové)	32 160	31 650	33 670	32 250	33 420
Poplatek ze psů (na 1 obyvatele)	17,24	17,33	18,02	17,15	17,78
Poplatek z veřejného prostranství (celkové)	380	650	280	200	360
Poplatek z veřejného prostranství (na 1 obyvatele)	0,21	0,36	0,15	0,11	0,19

(zdroj: interní materiály obce; vlastní zpracování)

4.1.3. Místní poplatky v obci Píšť

Obec Píšť uplatnila ve sledovaném období čtyři místní poplatky, ke kterým patřil samozřejmě poplatek ze psů, poplatek z veřejného prostranství, poplatek z výherního hracího automatu (do roku 2012) a místní poplatek ze vstupného. Sazba poplatku ze vstupného je stanovena na 10 % (určená vyhláškou obce) z vybraného vstupného na kulturní, sportovní, reklamní či prodejní akci. Poplatek za psa za kalendářní rok je vyhláškou stanoven na 110,- Kč za prvního psa, 220,- Kč za druhého a každého dalšího psa. U poživitele starobního, invalidního či vdovského důchodu je sazba stanovena na 50,- Kč a 150,- Kč u každého druhého či dalšího psa. Poplatek z veřejného prostranství v obci Píšť je odvozen od druhu činnosti, k jaké je veřejné prostranství využito (pohybuje se v rozmezí od 0,50 – 50,- Kč).

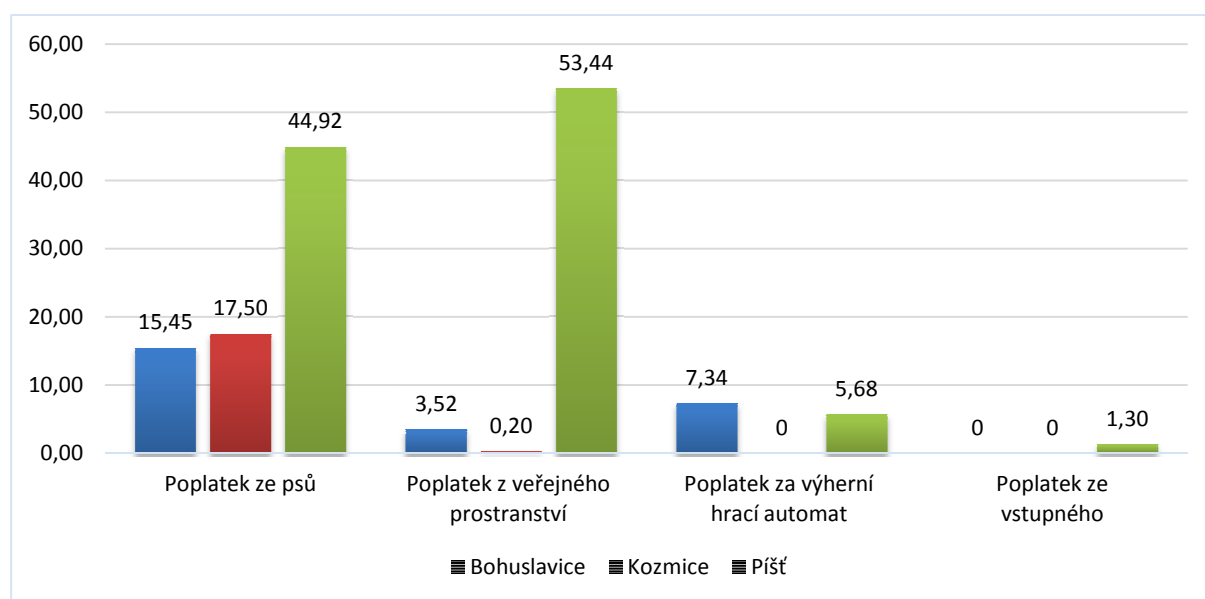
Tabulka č. 13: Místní poplatky obce Píšť (v Kč)

Poplatek/Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Poplatek ze psů (celkové)	30 309	29 560	30 420	30 960	31 850
Poplatek ze psů (na 1 obyvatele)	14,34	47,14	56,64	54,52	51,95
Poplatek z veřejného prostranství (celkové)	120 350	9 937	118 837	114 720	109 712
Poplatek z veřejného prostranství (na 1 obyvatele)	56,96	47,14	56,64	54,52	51,95
Poplatek za výherní hrací automat (celkové)	60 000	-	-	-	-
Poplatek za výherní hrací automat (na 1 obyvatele)	28,40	-	-	-	-
Poplatek ze vstupného (celkové)	4 384	2 275	3 348	810	2 877
Poplatek ze vstupného (na 1 obyvatele)	2,07	1,08	1,60	0,38	1,36

(zdroj: interní materiály obce; vlastní zpracování)

Z tabulek o místních poplatcích vyplývá, že obec Píšť měla jednoznačně nejvyšší příjmy v této oblasti. Pro lepší porovnání místních poplatků slouží obrázek č. 3, z kterého již na první pohled lze vyčíst, že tato obec dosahovala nejvyšších příjmů, zejména v oblasti poplatku z veřejného prostranství.

Obrázek č. 3: Průměrné místní poplatky v obcích na obyvatele (v Kč)

(zdroj: interní materiály obcí; vlastní zpracování)

Rozdílné výše příjmů u poplatků za psa mohou být způsobeny sazbou, kterou si obec stanoví, počtem psů nebo způsobem, jak obec dohlíží na to, aby všichni majitelé opravdu poplatek uhradili. V případě obce Bohuslavice a Píšť se u poplatku za psa dále rozlišuje, zda jsou občané majiteli jednoho či více psů (navíc obec Píšť má zvláštní sazbu pro občany, kteří jsou poživateli invalidního či starobního důchodu). Dalším důvodem vyšších příjmů obce Píšť je poplatek ze vstupného, který další dvě obce nevybírají. Největší rozdíl byl zaznamenán u poplatků z veřejného prostranství. Obec na těchto poplatcích získá nejvíce v prázdninovém období, kdy se pořádá každoroční „Píšťský odpust“ (obec pronajímá veřejné prostranství k prodeji zboží, výrobků a služeb – tato částka je speciálně upravená v obecní vyhlášce, a to na 50,- Kč m²/den).

4.2. Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou na rozdíl od daňových ovlivnitelné zastupitelstvem a v jednotlivých letech se podílely okolo 12 % na celkových příjmech obce. Tyto příjmy mají návaznost na majetek obce, jelikož částečný podíl mají příjmy z pronájmu. Největší podíl mají příjmy z vlastní činnosti (poskytování služeb a výrobků). Průměrné nedaňové příjmy za sledované období činily v obci Bohuslavice 1 593,- Kč, v Kozmicích 1 585,- Kč a v obci Píšť, kde byly nedaňové příjmy jednoznačně nejvyšší, 2 456,- Kč.

Tabulka č. 14: Průměrné nedaňové příjmy obcí za sledované období na obyvatele (v Kč)

Příjem/Obec	Bohuslavice	Kozmice	Píšť
Příjmy z pronájmu majetku	137	693	505
Ostatní nedaňové příjmy	152	340	102
Příjmy z vlastní činnosti	1 187	485	1 842
Výnosy z finančního majetku	21	36	6
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva	0	27	0
Přijaté sankční platby	0	1	2
Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům	80	0	0
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku	13	0	1
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let	4	0	0

(zdroj: interní materiály obcí; vlastní zpracování)

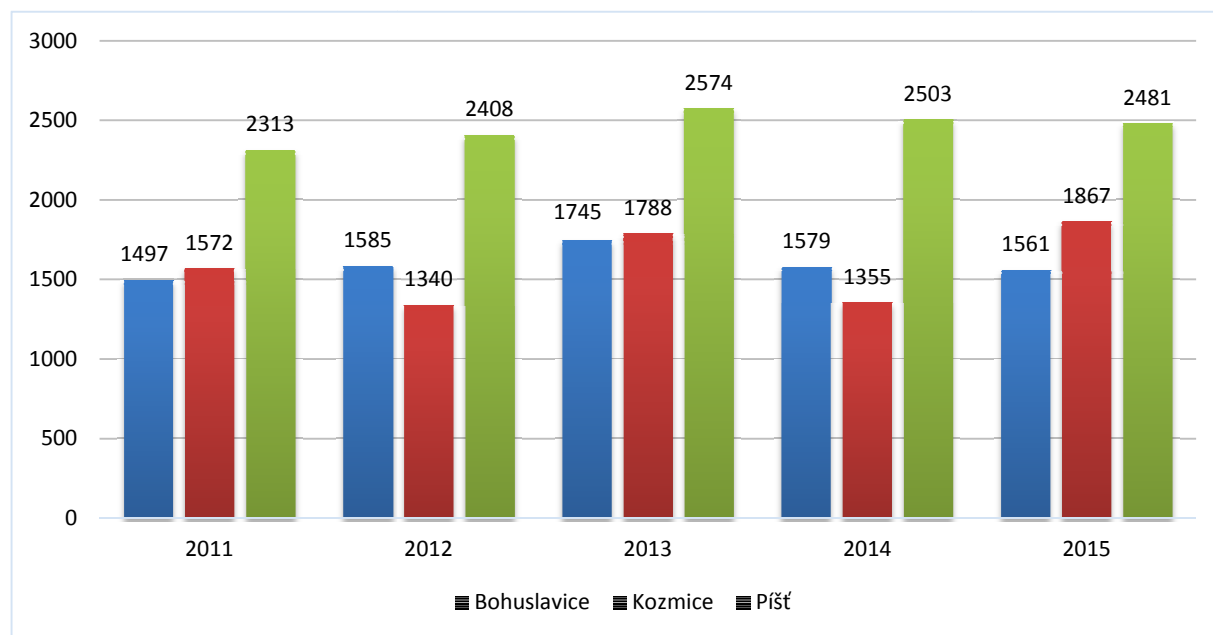
Nejvyšší příjmy u obcí byly zaznamenány z příjmů z vlastní činnosti, pod kterými si můžeme představit příjmy z poskytování služeb a výrobků nebo příjmy z prodeje zboží, které bylo nakoupeno za účelem prodeje. U obce Bohuslavice se průměrný příjem v jednotlivých letech pohyboval okolo 2 000 000,- Kč, ale nejvyšší byl u obce Píšť, kde tato hodnota dosahovala 4 000 000,- Kč. V případě obce Kozmice se tato částka pohybovala okolo 900 000,- Kč, což je patrné z tabulky č. 14, kde průměrné příjmy na obyvatele Kozmic jsou nižší o 75% oproti hodnotě obce Píšť.

Z tabulky můžeme vyčíst, že největší příjmy z pronájmu byly zaznamenány u obce Kozmice a jako jediné z nedaňových příjmů měly rostoucí charakter. V případě obce Bohuslavice se tyto příjmy pohybovaly v jednotlivých letech okolo 200 000,- Kč, na rozdíl od dalších obcí, u kterých se pohybovaly vždy okolo 1 000 000,- Kč v každém roce sledovaného období.

Třetí největší položkou jsou ostatní nedaňové příjmy, mezi které patří zejména přijaté pojistné náhrady, přijaté neinvestiční dary a přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady.

K dalším méně významným položkám patří například výnosy z finančního majetku (příjmy z úroků), příjmy z prodeje krátkodobého majetku nebo v případě obce Bohuslavice to mohou být příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům.

Obrázek č. 4: Vývoj nedaňových příjmů obcí na obyvatele (v Kč)

(zdroj: interní materiály obcí; vlastní zpracování)

Z obrázku č. 4 vidíme, že obec Píšť měla ve sledovaném období nejvyšší nedaňové příjmy na obyvatele, které byly v jednotlivých letech vyrovnané. Stejně tak u obcí Bohuslavice a Kozmice nebyly zaznamenány prudké výkyvy. Nedaňové příjmy obcí měly v jednotlivých

letech kolísavý charakter a na první pohled je patrné, že zde nemůžeme hledat žádné zákonitosti jako u daňových příjmů. Jak již bylo uvedeno, závisí na zastupitelstvu obce, jak se budou nedaňové příjmy vyvíjet.

4.3. Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy bychom mohli zhodnotit jako nepravidelné, jelikož je obce nevykazují každý rok. V případě obce Kozmice byly kapitálové příjmy zaznamenány pouze v posledním sledovaném roce. Obec Bohuslavice vykazovala tyto příjmy ve 3 letech ze sledovaného pětiletého období. Nejvyšších příjmů celkem dosahovala obec Píšť, která vykazovala kapitálové příjmy ve čtyřech letech (výjimkou byl rok 2013).

Z výše uvedeného textu lze tedy dedukovat, že kapitálové příjmy se na celkových podíli nejméně. U obce Bohuslavice a Píšť je tato hodnota průměrně 0,25 %, nejnižší podíl má však v případě obce Kozmice, kde se kapitálové příjmy na celkových podíli pouze 0,03 %.

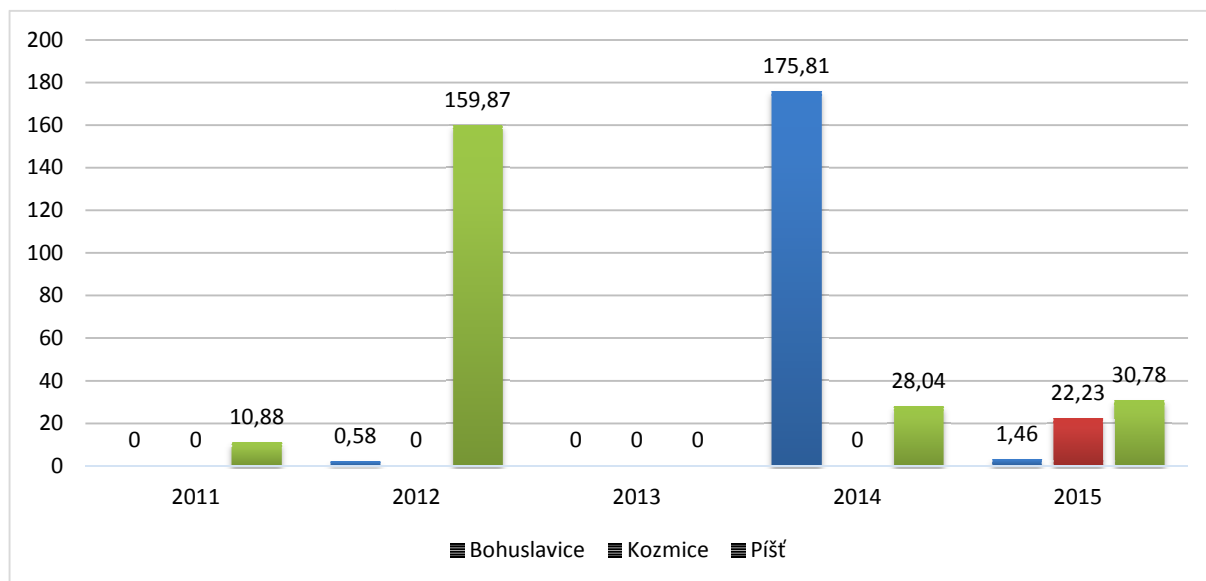
Tabulka č. 15: Průměrné kapitálové příjmy obcí za sledované období na obyvatele (v Kč)

Příjem/Obec	Bohuslavice	Kozmice	Píšť
Příjmy z prodeje pozemků	36	1	38
Příjmy z prodeje ostatního dlouhodobého majetku	0	4	6
Příjmy z prodeje ostatních nemovitostí	0	0	2

(zdroj: interní materiály obcí; vlastní zpracování)

Nejvíce se na kapitálových příjmech podílejí příjmy z prodeje pozemků. K dalším zanedbatelným položkám patří příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatních nemovitostí. Z tabulky i následujícího obrázku č. 5 vyplývá, že obec Kozmice dosahovala nejnižších příjmů v této oblasti. Oproti tomu obec Píšť vykazovala nejvyšší příjmy, jak z prodej pozemků, tak z prodeje majetku či nemovitostí. Příjmy obce Bohuslavice byly vždy jednorázového původu, a to v oblasti prodeje pozemků.

Obrázek č. 5: Vývoj kapitálových příjmů obcí na obyvatele (v Kč)

(zdroj: interní materiály obcí; vlastní zpracování)

Kapitálové příjmy patří k těm, u kterých nelze sledovat žádný vývoj na základě změny daní nebo rozpočtovém určení daní. Záleží na zastupitelstvu obce, jak se rozhodne a zda bude majetek prodávat nebo ne. I když jsou kapitálové příjmy obcí minimální a z obrázku to může vypadat, že si obce v této oblasti příjmů vedly špatně, naopak je tato stránka hodnocena kladně. Obce se nezbavovaly svého majetku a raději si majetek ponechají a například z pronájmu daného majetku mohou nakonec získat více, než z jeho prodeje (jednorázový příjem oproti pronájmu).

4.4. Přijaté dotace

Přijaté dotace jsou u obcí Bohuslavice, Kozmice a Píšť druhou největší složkou celkových příjmů. Tyto dotace se dají z hlediska účelu rozdělit na investiční a neinvestiční.

4.4.1. Investiční dotace

Investiční dotace jsou dotace poskytovány obcím na investiční akce, jejichž náklady souvisí s pořízením majetku nebo s jeho případnou obnovou, při níž je majetek zhodnocován, dále s náklady, které slouží na údržbu či opravu majetku (pouze v případě, že souvisí s investiční akcí).

Tabulka č. 16: Průměrné investiční dotace obcí za sledované období na obyvatele (v Kč)

Dotace/Obec	Bohuslavice	Kozmice	Píšť
Investiční přijaté transfery ze SF	214	90	62
Ostatní investiční přijaté transfery ze SR	1 936	416	1 068
Investiční přijaté transfery od krajů	0	0	110
Investiční přijaté transfery od regionálních rad	998	2 038	858
Investice přijaté od cizích států	0	0	69

(zdroj: interní materiály obcí; vlastní zpracování)

Investiční dotace činily u obce Bohuslavice podstatnou část dotací, a to 68 %. Stejně tak u obce Kozmice byla větší část těchto dotací zastoupena investičními (57 %). U jediné obce Píšť převládaly dotace neinvestiční (investiční činily 43 %).

Největší položkou u obce Kozmice byly přijaté dotace od regionálních rad, které tvořily 80 % investičních dotací. Ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu byly nejvíce zastoupeny v obcích Bohuslavice (62 %) a Píšť (49 % investičních dotací). Dotace byly v jednotlivých letech nevyvážené, tzn. že v některých letech nebyla dotace poskytnuta vůbec (hodnota byla nulová) a oproti tomu v roce druhém dosahovala miliónu korun. Pro bližší zhodnocení by bylo potřeba zjistit nárokovost či nenárokovost jednotlivých dotací.

V posledních letech se investiční dotace obcí týkaly zejména snížení energetické náročnosti objektů obce, jako je například základní škola, obecní úřad, hasičská zbrojnice nebo kulturní dům.

4.4.2. Neinvestiční dotace

Neinvestiční dotace jsou využívány na neinvestiční akce, jejíž náklady jsou spojovány s údržbou a opravou majetku, v případě nedochází-li ke zhodnocování majetku.

Tento druh dotací má v případě výše uvedených obcí menší zastoupení. U obce Bohuslavice se jednalo o 31 % celkových dotací a v případě obce Kozmice o 43 %. Nejvyšší podíl neinvestičních dotací byl zaznamenán v obci Píšť, kde činil 57 %.

Tabulka č. 17: Průměrné neinvestiční přijaté dotace za sledované období na obyvatele (v Kč)

Dotace/Obec	Bohuslavice	Kozmice	Píšť
Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy SR	17	28	25
Neinvestiční přijaté transfery ze SR v rámci souhrnného dotačního vztahu	272	221	350
Neinvestiční přijaté transfery ze SF	15	32	0
Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze SR	724	427	559
Neinvestiční přijaté transfery od obcí	179	0	28
Neinvestiční přijaté transfery od krajů	38	1	18
Neinvestiční přijaté transfery od regionálních rad	195	117	60
Ostatní neinvestiční přijaté transfery od rozpočtů územní úrovně	1	0	3
Převody z rozpočtových účtů	0	1 057	1 796

(zdroj: interní materiály obcí; vlastní zpracování)

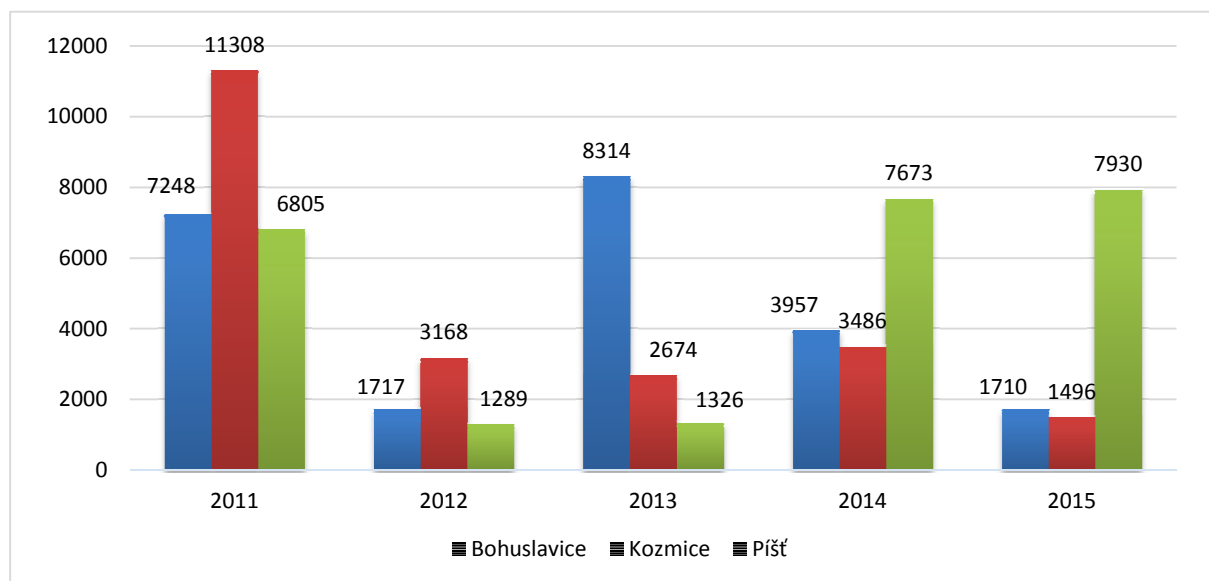
Hlavním příjmem u obce Kozmice (56 %) a Píšť (63 %) mezi neinvestičními dotacemi byly převody z rozpočtových účtů. Tyto účty slouží k zařídění, například k převodu z běžného účtu do peněžních fondů, ale také k převodům z běžného účtu na vkladový výdajový účet obce.

Další výraznou složkou jsou ostatní neinvestiční přijaté dotace ze státního rozpočtu, které byly nejvíce zastoupeny v obci Bohuslavice a tvořily 51 % celkových neinvestičních dotací.

Nejvyrovnanější položkou mezi investičními dotacemi jsou neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu, který zahrnuje neinvestiční dotační tituly, které jsou jasně vymezeny zákonem o státním rozpočtu.

Neinvestiční dotace jsou obcím nejčastěji poskytovány například na veřejně prospěšné práce, které jsou pravidelným příjmem obce a tato dotace je poskytována úřadem práce. Pokud v daném roce probíhají volby, jsou obcím poskytovány neinvestiční dotace na tuto akci. Dále bychom zde mohli zahrnout dotace od Sdružení obcí Hlučínska, dotace které kraj poskytuje na Sbor dobrovolných hasičů a v případě obce Bohuslavice zde můžeme zahrnout i neinvestiční dotaci od obce Závada. Tato obec nemá vlastní školu a děti školou povinné dojíždějí do základní školy v Bohuslavicích.

Obrázek č. 6: Vývoj celkových přijatých dotací obcí na obyvatele (v Kč)

(zdroj: interní materiály obcí; vlastní zpracování)

Z obrázku č. 6 vidíme, že nejvyšší hodnota přijatých dotací na obyvatele byla v obci Píšť, (5 005,- Kč). Obec Bohuslavice (4 589,- Kč) a Kozmice (4 426,- Kč) jsou přepočítanou hodnotou na obyvatele vyrovnanější. Z této podkapitoly vyplývá, že obce využívají dotace, a to dotace investiční nebo neinvestiční, protože tvořily u všech obcí přibližně jednu třetinu rozpočtových příjmů.

5. ZÁVĚR

Obce v České republice se řídí zákonem o obcích a vyznačují se znaky, kterými jsou území, občané, působnost či majetek. Obce jsou základními samosprávnými celky a v různé míře jsou také vykonavateli státní správy. Stěžejním úkolem každé obce je správné hospodaření (jak s financemi, tak s majetkem), které vede k uspokojení potřeb občanů a rozvoji území obce. Základním nástrojem hospodaření je obecní rozpočet, který je sestavován orgány obce a podle něj následující rok hospodaří. Vrcholným orgánem je zastupitelstvo, které rozhoduje o nejdůležitějších záležitostech, jako je právě sestavování rozpočtu nebo závěrečného účtu na konci roku, hospodaření s majetkem či poskytování dotací spolkům. Zastupitelstvo je pod dohledem výkonného orgánu obce, kterým je rada obce. Při sestavování rozpočtu musí vycházet z rozpočtového výhledu a dodržovat zásady. Obec hospodaří s příjmy, které získává z daní (ať už svěřených či sdílených), ale také z místních poplatků, dotací či příjmů z prodeje nebo pronájmu majetku, jehož je vlastníkem. Kromě příjmů hospodaří také s výdaji, jejichž největší položky jsou spojeny s oblastmi jako je vzdělání, veřejná správa, komunální služby, bydlení, územní rozvoj či ochrana životního prostředí.

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit rozpočtové příjmy obcí Bohuslavice, Kozmice a Píšť v letech 2011–2015, zejména v oblasti místních poplatků.

K dosažení cíle bakalářské práce byly využity nejrůznější metody. Ke srovnání obcí (jelikož mají stejné podmínky) byla použita komparace, ke zhodnocení hospodaření obcí metoda analýzy. Poslední využitou metodou byla dedukce, která se využívá zejména ke stanovení závěru. K lepšímu zhodnocení a orientaci byl v celé práci zvolen abecední postup u obcí tzn. že jsou ve všech kapitolách popisovány a zhodnoceny vždy v abecedním pořadí (Bohuslavice, Kozmice, Píšť).

Bakalářská práce byla rozdělena do tří kapitol, úvodu a závěru. Druhá kapitola se věnovala teoretické části, ve které byly vymezeny hlavní pojmy, které jsou spojeny s fungováním a pravomocemi obcí, tzn. orgánům obce, znakům, ale také rozpočtu, rozpočtovým zásadám nebo příjmům a výdajům. Třetí kapitola představila historii, současnost obcí, ale zejména hospodaření v letech 2011–2015. V praktické (čtvrté) části byly zhodnoceny rozpočtové příjmy obcí, dle rozpočtové skladby.

Jako podklady pro bakalářskou práci sloužily nejen odborné knihy, ale také zákony, jako například zákon o obcích nebo zákony o místních poplatcích. V praktické části, zejména při

charakteristice obcí, bylo čerpáno především z internetových stránek a interních materiálů, které obce poskytly.

Hospodaření jednotlivých obcí probíhalo ve sledovaném období rozdílně. V obci Bohuslavice skončilo ztrátou ve výši 2 293 202,- Kč, v Kozmicích přebytkem ve výši 2 581 054,- Kč a v obci Píšť také přebytkem s částkou 888 000,- Kč. Zjištěné závěry budou uvedeny ve stejném pořadí, jako jsou hodnoceny ve čtvrté kapitole. Aby bylo možné jednotlivé příjmy porovnat, byly přepočítány na jednoho obyvatele.

U daňových příjmů, v rámci této práce, bylo zjištěno, že činily ve všech obcích hlavní složku celkových příjmů (přes 55 %). V jednotlivých letech jejich výše stoupala, z důvodu změny v rozpočtovém určení daní, kdy došlo k procentuálnímu navýšení z celostátního výnosu. Nejvíce se na daňových příjmech v případě všech obcí podílí daň z přidané hodnoty, daň z příjmů fyzických a právnických osob. Přepočítané daňové příjmy na obyvatele byly nejvyšší v obci Bohuslavice, kde za celé období činily průměrně 9 450,- Kč (Kozmice – 8 238,- Kč, Píšť – 8 922,- Kč). Místní poplatky mají na daňových příjmech minimální podíl (necelé 1 %). V případě výše uvedených obcí jsou uplatněny pouze dva až tři poplatky z osmi možných. V obci Píšť se za celé období vybralo na poplatcích 789 782,- Kč, což je jednoznačně nejvíce z uvedených obcí. Zbylé obce vybraly na poplatcích o 73 % méně.

Nedaňové příjmy jsou úzce spojeny s majetkem obce, jelikož největší podíl mají příjmy z pronájmu. K dalším významným příjmovým položkám patří příjmy z poskytování služeb a výrobků a ostatní nedaňové příjmy (mezi které patří pojistné náhrady, přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady apod.). I když jsou nedaňové příjmy ovlivnitelné zastupitelstvem (na rozdíl od daňových příjmů) tvoří přibližně 13 % z celkových příjmů. V této oblasti dosahovala největších příjmů obec Píšť, kde částka na obyvatele za sledované období činila 12 280,- Kč, v porovnání s obcí Bohuslavice a Kozmice, kde hodnota nedosahovala ani 8 000,- Kč.

Nejmenší položkou celkových příjmů jsou kapitálové příjmy, které v obcích v daném období nedosahovaly ani jednoho procenta. Tyto příjmy jsou závislé na rozhodování zastupitelstva obce, které má na starosti majetek. I když to může vypadat, když jsou příjmy v této oblasti minimální, že obce špatně hospodaří, naopak je toto hodnoceno velice kladně. Obce si majetek ponechaly a využívají ho efektivněji, např. k pronájmu, z čehož jim plynou dlouhodobější příjmy, než kdyby majetek rozprodávaly (jednorázový příjem).

V případě přijatých dotací lze konstatovat, že obce hojně využívají možnosti, které nabízejí dotační tituly, jelikož tvoří druhou největší složku celkových příjmů. Tento způsob příjmů je pro obce stěžejní a je dobré, že obce nespolehnou pouze na nárokové dotace, ale že o dotace také žádají. U těchto obcí byly nenárokové dotace využity právě na rekonstrukci či zateplení školy nebo obecního úřadu.

Zhodnocení rozpočtových příjmů bylo provedeno, čímž byl naplněn cíl bakalářské práce, ale nelze určit, která obec byla v daném období jednoznačně nejúspěšnější, jelikož každá obec hospodaří jiným způsobem.

Obec by měla v rámci samostatné působnosti dodržovat základní pravidla hospodaření, která se týkají zejména majetku obce. K těmto pravidlům hospodaření patří především povinnost využívat majetek obce hospodárně a účelně v souladu se zákony nebo starat se o rozvoj a zachování majetku, aby mohla rozvíjet ty příjmy, které může ovlivnit.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knihy

- [1] DULAIOVÁ, Lenka. *Formy spolupráce obcí Hlučínského regionu*. Ostrava, 2014. Diplomová práce. Vysoká škola Báňská – Technická univerzita Ostrava, Fakulta ekonomická, Katedra veřejné ekonomiky.
- [2] KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
- [3] KOČÍ, Roman. *Obecní samospráva v České republice*. 1. vydání. Praha: Leges, 2012, 240 s. ISBN 978-80-87576-28-1.
- [4] LORENC, Jiří a Jana KAŠPÁRKOVÁ. *Rozpočtová skladba a účetnictví 2014 pro územní a samosprávné celky*. 6. vydání. Polešovice: M LORDY s.r.o., 2014, 596 s. ISBN 978-80-260-5920-2.
- [5] OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha 7: GRADA Publishing, a.s., 2010, 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.
- [6] PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
- [7] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 488 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
- [8] PELC, Vladimír. *Místní poplatky: Praktická příručka pro obce*. 2.vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 222 s. ISBN 978-80-7400-454-4.

- [9] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 3. vydání. Praha: GRADA Publishing a.s., 2015, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
- [10] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza*. 4. vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2011, 144 s. ISBN 978-80-247-3916-8.
- [11] ŠTĚPÁN, Václav. *Dějiny obce Bohuslavice*. Opava, 2013. 752 s. ISBN 978-80-260-5355-2

Legislativa

- [12] Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000. Dostupný také z: [http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-\(obecni-zrizeni\).html](http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-(obecni-zrizeni).html)
- [13] Zákon č. 243 ze dne 29. června 2000 o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-243>
- [14] Zákon č. 338 ze dne 4. května 1992 o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-338>
- [15] Zákon č. 565 ze dne 13. prosince 1990 o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

Elektronické zdroje

- [16] BOHUSLAVICE. *Informace o obci* [online]. [cit. 25. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.bohuslavice.eu/informace-o-obci/>
- [17] BOHUSLAVICE. *Služby v obci* [online]. [cit. 25. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.bohuslavice.eu/sluzby/>

- [18] BOHUSLAVICE. *Spolky a sdružení* [online]. [cit. 25. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.bohuslavice.eu/spolky-sdruzeni/>
- [19] BOHUSLAVICE. *Spolky a sdružení* [online]. [cit. 25. 3. 2017] Dostupné z: http://www.bohuslavice.eu/e_download.php?file=data/editor/178cs_4.pdf&original=29.pdf
- [20] BOHUSLAVICE. *Zastupitelstvo a rada obce* [online]. [cit. 25. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.bohuslavice.eu/urad-obce/zastupitelstvo-obce/>
- [21] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Počet obyvatel v obcích* [online]. [cit. 1. 4. 2017] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich>
- [22] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Územní změny* [online]. [cit. 26. 3. 2017] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>
- [23] DĚJINY OBCE BOHUSLAVICE. *Historie obce* [online]. [cit. 26. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.kozmice.cz/info-pro-turisty/historie/>
- [24] KOZMICE. *Historie obce* [online]. [cit. 26. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.kozmice.cz/info-pro-turisty/historie/>
- [25] KOZMICE. *Současnost obce* [online]. [cit. 26. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.kozmice.cz/info-pro-turisty/soucasnost/>
- [26] KOZMICE. *Občanská vybavenost* [online]. [cit. 26. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.kozmice.cz/volny-cas/>
- [27] KOZMICE. *Symboly obce* [online]. [cit. 26. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.kozmice.cz/info-pro-turisty/o-obci/>

- [28] KOZMICE. *Vyhláška obce o místních poplatcích* [online]. [cit. 26. 3. 2017] Dostupné z: http://www.kozmice.cz/e_download.php?file=data/editor/75cs_1.pdf&original=mistni_poplatky.pdf
- [29] KOZMICE. *Zastupitelstvo a rada obce* [online]. [cit. 26. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.kozmice.cz/urad-2/povinne-informace/subjekt-zastupitelstvo-2.html>
- [30] MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. *Obce s rozšířenou působností* [online]. [cit. 1. 4. 2017] Dostupné z: http://www.msk.cz/verejna_sprava/obce2.html?tr=%27Hlu%25n%27
- [31] MONITOR STÁTNÍ POKLADNY. *Dluhová služba obcí* [online]. [cit. 3. 4. 2017] Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2015/obce/vyhledavani>
- [32] PÍŠŤ. *Demografické údaje* [online]. [cit. 26. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.pist.cz/demograficke-udaje>
- [33] PÍŠŤ. *Historie obce* [online]. [cit. 26. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.pist.cz/historie-obce>
- [34] PÍŠŤ. *Organizační struktura obce* [online]. [cit. 26. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.pist.cz/rada-a-zastupitelstvo>
- [35] PÍŠŤ. *Památky* [online]. [cit. 26. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.pist.cz/pamatky>
- [36] PÍŠŤ. *Symboly obce* [online]. [cit. 26. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.pist.cz/symboly-obce>
- [37] PÍŠŤ. *Vyhláška obce o místních poplatcích* [online]. [cit. 26. 3. 2017] Dostupné z: <http://www.pist.cz/UserFiles/files/vyhlascky-obce/4394164OZV%2012011%20poplatky.pdf>

- [38] REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS. *Občanská vybavenost* [online]. [cit. 7. 4. 2017] Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/>
- [39] SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. *Stanovy* [online]. [cit. 4. 4. 2017] Dostupné z: <http://www.hlucinsko.eu/foto/web//148/soubory/stanovy-sdruzeni-obci-hlucinska-2-6.pdf>
- [40] SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. *Základní informace* [online]. [cit. 4. 4. 2017] Dostupné z: <http://www.hlucinsko.eu/informace/sdruzeni-obci-hlucinska/137>
- [41] SVAZEK OBCÍ MIKROREGIONU HLUČÍNSKA. *Základní informace* [online]. [cit. 4. 4. 2017] Dostupné z: <http://www.hlucinsko.eu/foto/web//14/soubory/svazek-obci-mikroregionu-hlucinska-vychod-1-2.PDF>
- [42] VOLBY. *Výsledky voleb do zastupitelstva Bohuslavice 2010* [online]. [cit. 5. 4. 2017] Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/kv2010/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=1&xnumnuts=8105&xobec=506192&xobecnaz=Bohuslavice&xstat=0&xvyber=0>
- [43] VOLBY. *Výsledky voleb do zastupitelstva Kozmice 2010* [online]. [cit. 5. 4. 2017] Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/kv2010/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=1&xnumnuts=8105&xobec=547182&xobecnaz=Kozmice&xstat=0&xvyber=0>
- [44] VOLBY. *Výsledky voleb do zastupitelstva Kozmice 2014* [online]. [cit. 5. 4. 2017] Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=1&xnumnuts=8105&xobec=506192&xstat=0&xvyber=0>
- [45] VOLBY. *Výsledky voleb do zastupitelstva Pišť 2010* [online]. [cit. 5. 4. 2017] Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/kv2010/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=1&xnumnuts=8105&xobec=509647&xobecnaz=p%ED%B9%BB&xstat=0&xvyber=0>
- [46] VOLBY. *Výsledky voleb do zastupitelstva Pišť 2014* [online]. [cit. 5. 4. 2017] Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=1&xnumnuts=8105&xobec=509647&xstat=0&xvyber=0>

Interní zdroje

- [47] BOHUSLAVICE. *Závěrečný účet za rok 2011, 2012, 2013, 2014, 2015.* Obecní úřad Bohuslavice.

- [48] KOZMICE. *Závěrečný účet za rok 2011, 2012, 2013, 2014, 2015.* Obecní úřad Kozmice.

- [49] PÍŠŤ. *Závěrečný účet za rok 2011, 2012, 2013, 2014, 2015.* Obecní úřad Píšť.

SEZNAM ZKRATEK

Čs.	Československá
ČSÚ	Český statistický úřad
ČR	Česká republika
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
SF	Státní fondy
SNK	Strana nezávislých kandidátů
SR	Státní rozpočet

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Členění způsobů a forem spolupráce obcí	15
Obrázek č. 2: Vývoj daňových příjmů obcí na obyvatele (v Kč)	42
Obrázek č. 3: Průměrné místní poplatky v obcích na obyvatele (v Kč)	45
Obrázek č. 4: Vývoj nedaňových příjmů obcí na obyvatele (v Kč)	47
Obrázek č. 5: Vývoj kapitálových příjmů obcí na obyvatele (v Kč)	49
Obrázek č. 6: Vývoj přijatých dotací obcí na obyvatele (v Kč)	52

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Demografické údaje obcí	29
Tabulka č. 2: Věkové složení obyvatelstva	30
Tabulka č. 3: Vývoj počtu obyvatel v obcích v letech 2000-2015 (počet obyvatel)	31
Tabulka č. 4: Vybavenost obcí	32
Tabulka č. 5: Výsledky voleb do zastupitelstva v roce 2010 a 2014 (počet mandátů)	34
Tabulka č. 6: Hospodaření obce Bohuslavice v letech 2011-2015 (v tis. Kč)	37
Tabulka č. 7: Hospodaření obce Kozmice v letech 2011-2015 (v tis. Kč)	38
Tabulka č. 8: Hospodaření obce Píšť v letech 2011-2015 (v tis. Kč)	39
Tabulka č. 9: Porovnání příjmů a výdajů obcí v období 2011-2015 (v %)	39
Tabulka č. 10: Průměrné daňové příjmy obcí za sledované období na obyvatele (v Kč)	41
Tabulka č. 11: Místní poplatky obce Bohuslavice (v Kč)	43
Tabulka č. 12: Místní poplatky obce Kozmice (v Kč)	44
Tabulka č. 13: Místní poplatky obce Píšť (v Kč)	45
Tabulka č. 14: Průměrné nedaňové příjmy obcí za sledované období na obyvatele (v Kč)	46
Tabulka č. 15: Průměrné kapitálové příjmy obcí za sledované období na obyvatele (v Kč)	48
Tabulka č. 16: Průměrné investiční dotace obcí za sledované období na obyvatele (v Kč)	50
Tabulka č. 17: Průměrné neinvestiční přijaté dotace za sledované období na obyvatele (v Kč)	51

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečné, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít toto dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 5. 5. 2017

.....
jméno a příjmení studenta

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Schéma rozpočtového určení daní v roce 2016

Příloha č. 2: Mapa se zakreslenými obcemi

Příloha č. 3: Symboly obcí

Příloha č. 4: Vývoj příjmů a výdajů obcí ve sledovaném období